

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

SCLOVENECE

Ček. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563; Zagreb št. 39.011; Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2992

Pogovori „pod lipo“

Uradna komisija, ki je leta 1930 preiskovala način obsejanskega gospodarstva in je izvršila revizijo poslovanja ljubljanske mestne občine od leta 1913 do 1930, je izrekla marsikatero bridko ugotovitev v svojem poročilu od dne 23. julija 1930. Predzadnja revizija je bila leta 1913, ko je reviziral gospodarstvo mestne občine bivši krajski deželni odbor. Sedanji načelnik finančnega oddelka mestnega občinskega sveta g. Ivan Tavčar je nameraval na večerajšnji proračunski seji podati v svojem eksponatu velik slavošpev v proslavo petletnice, odkar je sedanja občinska uprava na krmlu mestne občine, pri tem pa grajati vse prejšnje občinske uprave, najbrž torej tudi gerentstvo trojice dr. Puca, Likozarja in Turka, gerentstvo dr. Krejčija, komisarijat dr. Mencingerja in županovanja gg. Ivana Hribarja in dr. Ivana Tavčarja, čeprav je mislil pod tem samo županovanje dr. Periča. Z obširnimi zgodovinskimi materialom je g. Ivan Tavčar razpolagal in najbrž je imel pred seboj tudi citirano uradno poročilo revizijske komisije. Iz njega bi lahko posnel in citiral v svojem eksponatu tudi naslednji važni odstavek iz zaključka poročila.

»Glavna hiba v vsem poslovanju mestne občine je brez dvoma v tem, da primanjkuje izvestnih kontrolnih mer, ki so neobhodno potrebne pri vsakem javnem gospodarstvu.«

Ne vemo, kakšni nagibi so vodili edinega večerajšnjega opozicijskega govornika g. dr. Pipenbacherja, da se je tako zelo razjezil na stare in znane stvari, čeprav vemo, v čigavem interesu je govoril. Morda dr. Pipenbacher sam ne ve — ali pa ve — da je v lastnem taboru našel mnogo odobravanja in tudi v tistih vrstah, ki bi čim prej radi malo »osvežile« sedanji občinski svet z »mlado krvjo«. Mi s svoje strani seveda ne dajemo nobene jamstva, da tudi tej »mladi krvi« nekdo ne bo v magistratni dvorani kdo očital prav takšnih stvari, kakor jih je snoči g. dr. Pipenbacher sedanjim upravi. Toda po skoraj treh letih je g. dr. Pipenbacher ponovil v občinskem svetu isto misel, kakor jo je leta 1930 izrekla uradna komisija, namreč: »Skrajni čas je, da se kreira pri mestni občini posebna nakupovalna komisija, ki naj omogoči, da se vsi nakupi vrše brez vsakega mesečarenja.«

Ne samo za nakupe, še za druge stvari bi bila potrebna pri občinskem svetu kontrolna komisija. Dokaz za to je, plehkost vseh snočnjih govorov v magistratni dvorani, kvečjemu z edino izjemo dr. Pipenbacherja, ki pa je bil zelo, zelo nepopoln! Sicer pa so skoraj vse navedbe g. dr. Pipenbacherja in še nekatere druge bile že davno obravnavane v »Slovenec«.

Niti besede nismo slišali o kakšnem načelnem socialnem programu. Vsa socialna politika mestne občine je nekako pod geslom: »Če hočem, skočim, če nočem, pa ne skočim!« Ne pomaga nič proti temu trditve g. Tavčarja, da toliko, kolikor Ljubljana, ne žrtvuje nobeno drugo mesto v državi za socialno politiko. Tudi če bi bilo to res, za Ljubljano to še ni odlično. Drugi so socialni problemi v Ljubljani in nesorazmerno večja brezposelnost, kakor kje drugje. Ljubljana je tudi središče slovenskega naroda, ki je bolj industrializiran in je zato njegov socialni črt večji, tako da bi Ljubljana morala biti vse drugačen zgled Zagrebu, Splitu, Beogradu in drugim mestom, kakor pa je s svojim letnim prispevkom 200.000 Din za brezposelnost, ki so vnešeni v letošnji proračun. Enega samega mestnega župana imamo v primeri s približno 3000 brezposelnimi domačini, in gosp. mestni župan dobi funkcijske pristojbine 120.000 Din, na razpolago pa so mu še dispozijski fond 50.000 Din, ekspanzar 20.000 Din, reprezentacijski stroški 200.000 Din in tudi o potnih stroških v znesku 150.000 Din odloča prav za prav on sam. G. županu je torej na razpolago 390.000 Din brez potnih stroškov! Povsod redukcije, povsod znižanje izdatkov, le tu nič. V ilustraciji omenjamo, da ima londonski majordžupan na leto za vršenje svoje funkcije — zgolj blago za tri obleke!

Samo enkrat pogledjmo pozimi na borni socialni urad, kako se tam stiskajo ljudje v dolgo vrsto in kako se nesistematično razdeljujejo malenkostne podpore. Tudi o izbiri prosilcev bi se dalo mnogo govoriti. En sam tak obisk na socialnem uradu v trenutku odvrača vse hvalisajoče trditve o velikodušnosti in sistematičnosti socialni akciji mestne občine. In kaj naj rečemo, da je mestna občina izdala pred letom dan za avto mestnega fizikata 60.000 Din, ko pa je letošnji zimski z vsem hropom in z vso veliko poštvalnostjo magistratnih uslužbencev prirejeni dan pomožne akcije vrgel 50.000 Din. Samo vzdrževanje osebnih avtomobilov mestne obč. pa velja do 60.000 Din letno. Ali to govori za sistematično socialno politiko mestne občine? Ali govori za sistematičnost mestne občine, če je v proračunu vnešen dohodek mestnih zemljišč samo z zneskom 160.000 Din (vzdrževanje pa stane 65.000 Din), torej ima mestna občina niti ne 100.000 Din od svojih velikih zemljišč na barju in drugod, medtem ko bi mogla ta svoja zemljišča oddati vsaj 300 do 400 brezposelnim družinam, da bi si iz njih ustvarili skromne krompirjeve njive?

Naj govorimo še o stanovanjski akciji. Mestna občina je ustvarila precej, toda največ je šlo za drage stanovanjske palače, ki jih mora sedaj vzdrževati z anuitetami vse mestno prebivalstvo, medtem ko ima v njih poceni stanovanja le nekaj (do 200) gospodskih družin, delavstvu pa je mestna občina blagohotno propustila dve, tri malo večje parcele, naj si samo na njih s par tisoč dinarji brezobrestnega posojila postavi v okolici barake, in mu pri tem grenijo radost prebivanja v teh barakah še večni formani.

Kakor skoraj vsaka stvar, tako kaže tudi upravljanje mestnega premoženja popolno pomanjkanje primerne sistema. V »Slovenec« je večkrat navedena in po dr. Pipenbacherju ponovljena primera med najemninami v Mahrovi hiši in v Kresiji, je najbolj nazorna. Hotel »Tivolij«, je ves čas pasiven in smemo reči, da je bistveno zasluha »Slovenec« kritike, če se je mestna občina odločila sedaj, spremeniti ta za mestne finance škodljivi hotel vsaj v humano ustanovo. Imamo pa še Podtursko graščino, ki ni nova stvar in je že davno amortizirana. Imamo draga posojila, ne

Nemškega podkanclerja von Papena Velika noč v Rimu

Sveta stolica ostane rezervirana do Hitlerjevega režima

Tri točke razgovorov s Papenom

Von Papen

Pariz, 19. aprila.

Današnji »Journal des Debats« objavlja skrajno zanimiv dopis svojega rimskega poročevalca o bivanju nemškega podkanclerja von Papena v Rimu ter o njegovih razgovorih z Vatikanom. Poročilo

izvira brez vsakega dvoma iz vatikanskih oficijoznih krogov, zato zasluži že z ozirom na splošno svetovno zanimanje o položaju katoličanov v Hitlerjevi Nemčiji, da se mu posveti pozornost.

Von Papen uživa neke čisto osebne simpatije v vatikanskih krogih in zaradi tega je tam našel tudi pripravljenost, da se mu pomaga v njegovih težavah, kolikor to pač narekujejo okoliščine. Najraje bi skušali doseči spravo med njim in med voditelji centra preloma dr. Kaasom in dr. Brüningom, toda oba sta bila do sedaj nevladljiva, ker pripisujeta Papenovi intrigam, da je dr. Brüningova vlada padla in bila izročena v roke narodnim socialistom. Gotovo je, da tudi v bodočnosti tega ne bosta pozabila. Zato na tem polju von Papen kljub najboljši volji ni mogel biti postrežen.

Von Papen ustanavlja drugič novo katoliško stranko, ki bi se postavila na čisto nacionalno stališče. V Vatikanu se mu je sporočilo, da je to še težji posel, kajti centrum je obdržal svojo organizirano kompaktnost in je trdno zasidran v strokovnih in gospodarskih organizacijah, ki jih je v 50 letih svojega dela ustanovil po vsej Nemčiji. Zakaj rušiti ta centrum v prilog neke nove stranke, ki nima do sedaj ničesar za seboj, kot von Papenovo dobro voljo, podporo nekaterih velekapitalistov in katoliških aristokratov?

Von Papen je sprožil tudi vprašanje novega, za vso Nemčijo veljavne konkordate. Vatikanska diplomacija je dala vedeti nemškemu podkanclerju,

da je to vprašanje še najtežje in da je skoroda nemogoče slediti njegovim načrtom. Zakaj naj bi Sveta Stolica žrtvovala vse svoje dosedanje konkordate s posameznimi nemškimi deželami, konkordate, za katere se je dolgo borila in ki so v vsakem oziru zadovoljivi? Zakaj bi naj Vatikan izpustil iz rok sigurne ugodnosti in začel iskati novih, riskantnih pod neugodnejšimi pogoji, kot pa je izvojeval prejšnje? Sveti Stolicu se zato ne more muditi, da sledi von Papenovi vabilnim klicem.

Nadalje obstoja vtis, da je Vatikan celo namignil, da bi mu bilo ljubše, če bi Hitlerjeva vlada ratificirala konkordat, ki je bil sklenjen z Baden-sko in še čaka ratifikacije in to predhodno, preden pride eventualno do pogajanj za vsenemški konkordat, ako je to sploh potrebno.

Sveta Stolica tudi ni prikrivala von Papenu svoje dvome o stabilnosti Hitlerjevega režima, ki ima mnogo volje, mnogo elana, toda ki je takoj v začetku zapadel v usodepolne pregrehe s svojimi brezobzirnimi preganjanji. Tudi stališče Reichswehra še ni zanesljivo.

Takšni torej so bili razgovori von Papena s sveto Stolicu. Osebne simpatije, ki jih uživa, so preprečile, da se je nemškemu podkanclerju povedala resnica v zelo omiljeni dobrohotni obliki in da je zapustil Rim z lepimi spomini, mogoče tudi z nekaterimi naivnimi nadami, a brez konkretnih otipljivih uspehov.

Usodepolna finančna politika USA

Usoda dolarja?

Ukinitev zlate podlage v Ameriki

Izjava Roosevelta

Washington, 20. aprila. Z. Predsednik Roosevelt je sprejel zastopnike tiska ter jim podal daljšo izjavo o sedanji valutarni politiki ameriške vlade. Sporočil jim je, da se večerajšnja prepoved izvoza zlata ne nanaša na zlato, ki je last inozemcev. Ta prepoved se nadalje ne nanaša na mednarodne finančne transakcije. S prepovedjo izvoza zlata želi Amerika zvišati cene blaga. Zato je vlada sklenila, da dolar, ki je bil zadnja leta predmet spekulacije, prepušči končno svoji usodi. S tem bo ameriška valuta prišla v isti položaj kot druge valute, radi česar bo imela v mednarodni gospodarski tekmi več uspeha. Prepoved izvoza zlata še ne pomeni kontrolirane inflacije, ker vlada zaenkrat ne misli postaviti v promet nove bankovce, s katerimi naj bi pokrila državne izdatke. Ni res, da namerava vlada uporabiti 5—6 milijard dolarjev za javna dela. Res pa je, da se bodo izvršila velika javna dela samo zato, da se zmanjša brezposelnost. Amerika upa, da ji bo uspelo, da zopet pridobi ves svet za določeno obliko zlate podlage. Ob koncu svojega govora je Roosevelt poudarjal, da je ameriška finančna politika zdrava in da je njen položaj napram inozemstvu zelo ugoden.

Finančni minister daje pojasnila

Državni finančni tajnik Wooden je izjavil dopisniku Reuterjevega urada, da nova prepoved izvoza zlata iz Amerike pomeni opustitev zlate vrednosti v severnih ameriških državah. Prepoved izvoza zlata ni absolutna in bo o tem izšla še ena naredba, po kateri se bo lahko izvažalo zlato, ki je tuja lastnina. Kongres bo imel danes sejo, na kateri bo razpravljal o zakonskem predlogu, ki bo dal predsedniku Rooseveltu diktatorska pooblastila za izvršitev ukrepov, ki pomenijo dejansko inflacijo. Isti dopisnik poroča, da je Roosevelt sprejel predlog, ki mu daje pooblastila za povečanje obkroga bankovcev, spremembo zlate podlage in ustanovitve posebnega urada za stabilizacijo dolarja. Končno ta zakonski predlog pooblašča predsednika Roosevelta, da sme pod gotovimi pogoji sprejeti odplačilo vojnih dolgov tudi v srebru.

samo nova, povsod bi se dalo uvesti pametno gospodarstvo.

Tudi skrb za osnovno šolstvo mestni občini ni v čast. Za denar, ki ga je vrgla mestna občina za Lukmanovo hišo, bi se dala postaviti prav čedna nova šolska stavba kje na periferiji. Mestna občina tudi v šolskem oziru ne vzdrži primere s kmetskimi občinami.

Gg. občinski svetniki — bilo je nad 20 go. vrnikov — so snoči govorili o mnogih rečeh: o svetilkah, ki so potrebne tu in tam, o cestah, ki so blatne, o poklicnem gasilstvu, ki šušmari poklicnim obrtnikom (v resnici dela samo najbolj nujna rokodelska dela za mestne urade). O Mestni hranilnici ni nihče govoril, razen g. Freliha, ki jo je odpravil z enim samim stavkom, namreč, da je aktivna. Je to vse, kar je vedel občinski svet povedati o Mestni hranilnici na proračunski seji?

Nihče se ni na občinskem svetu bolj podrobno bavil z oddajo raznih mestnih del, zlasti pa mestnih voženj za mestna podjetja, tako za mestno elektrarno, za mestno plinarno in za druga podjetja; nihče se ni podrobneje vprašal, kakšen pomen ima prav za prav mestna pristava pri vseh teh voženjah. Če ne bi bilo kritike »Slovenec«, bi morda še danes Turkovi konji vozili rečevalni voz po mestu, kakor vozijo premož za elektrarno in plinarno. Tudi kritika mestnih podjetij bi bila potrebna.

In davščine? G. Tavčar se moti, če misli, da je bila samo želja okolčanov, naj se znižajo davčine za poljedelske prideleke. Bolj ko okolčanov je bila to želja mestnih revnih prebivalcev, ker bi se na ta način znižala cena glavnim živilom.

V zvezi s tem je senator Hyden izročil v senatu resolucijski predlog, v katerem poziva vlado, da takoj vpostavi bimonetarni sistem, to je, da pusti v promet določeno množico srebrnega denarja. Zatrjuje se celo, da je odobritev tega predloga že zagotovljena in da tudi sam predsednik Združenih držav Roosevelt temu ne bo ugovarjal.

V finančnih krogih se je vznemirjenje nekoliko poglobilo in diskusije so postale zmernejše. Splošno naglašajo, da o divji inflaciji ne more biti govora, temveč da gre izključno le za kontrolirano razširitev kreditov. Jasno je, da je radi tega potrebno povečanje obkroga bankovcev v stalno kontroliranem in omejenem razmerju. V finančnih krogih prevladuje mnenje, da gre sklep ameriške vlade, da na mednarodnih deviznih tržiščih ne bo vzdrževala dolarskega tečaja, za tem, da doseže

Ofenziva proti Angliji?

Padec dolarja naj uniči premoč angleške izvozne industrije

London, 20. aprila. Z. V tukajšnjih finančnih in gospodarskih krogih je zavladala velika skrb, ker so Severne ameriške države opustile zlati standard. Angleški gospodarski krogi se namreč bojijo, da bo to zelo neugodno vplivalo na celotni angleški izvoz. Smatrajo, da bo angleška trgovina izgubila vse one koristi, ki jih je dosegla s padcem vrednosti funta pri ukinitvi zlatega standarda. Tisk odkrito očita Severnim ameriškim državam, da so pričele divjo tekmo za uničevanje valut in da so ameriške zlate rezervne zaloge dovolj velike, da bi Amerika lahko mirno obdržala zlato podlago.

»Daily Herald« gre celo tako daleč, da trdi, da je Roosevelt storil ta korak samo zato, da iztrga Angliji iz rok vse ugodnosti izvoza, ki si jih je pridobila s padcem funta. Dalje prevladuje v angleških gospodarskih krogih mnenje, da se je Amerika odločila na te spremembe po dobro zamisljenem načrtu in da gre premišljeno za uničenje vrednosti dolarja, da bi dobila v roke močno orožje, s pomočjo katerega bo prisilila vse ostale države, da se nemudoma vrnejo k zlati podlagi.

Nasprotno pa večina ljubljanskega mestnega prebivalstva ni imela prva nobene potrebe po znatni davščini na osebne automobile in motorna kola. G. Tavčar je na neki občinski seji obljubil, da se bo uvedla davščina na rastočo vrednost parcel, in se pri tem skliceval na časopise (to se pravi na »Slovenec«, ki je to davščino zahteval). Snoči nismo nič čuli o tej novi davščini in tako bodo nekateri, ki spekulirajo z zemljišči, na račun pridnosti mestnega prebivalstva najbrž še dalje bogateli.

Pod kritičnimi očmi, če natančno pogledamo, bi se kmalu razpršila v nič tudi vsa slava sedanje občinske uprave, da je v zadnjih petih letih res toliko storila za napredek Ljubljane, kakor je to trdil v svojem slavošpevu g. Tavčar. Drugi činitelji so bili, ki so to povzročili. Ali ni pridnost ljudstva nič? Ali niso davščine, ki jih mestno prebivalstvo plačuje, nič? Ali niso carine, ki jih vse prebivalstvo plačuje in ki jih potem v obliki kaldrmine dobiva mestna občina od države, nič? In še vsa glavna inicijativa, ki jo mestna občina kaže zadnja leta, je prav za prav le naravna posledica inicijative, ki jo je sprožil v Ljubljani ljudski župan dr. Perič. In še v izpolnjevanju te velike tradicije, kaj šele v izvrševanju lastne inicijative — pogledjmo samo očetek dr. Pipenbacherja zaradi ženske realne gimnazije — kaže sedanja občinska uprava velike desorientiranost v vsakem oziru, pa naj bo to delo na socialnem, na kulturnem, na gospodarskem ali na upravnem polju.

Mestno prebivalstvo se tega zaveda, čeprav se ne more udeleževati razgovorov pri »Strajzac ali »pod lipo«.

zvišanje cen surovinam, ali pa da tako vsaj prepreči padec cen ameriških proizvodov. V tej svobodni igri sil bo našel dolar svojo prirodno točko, kakor jo je našel angleški funt, ko je bila ukinjena zlata podlaga.

Dolar padel za 15 odstotkov

Pariz, 20. aprila. Z. Dolar je večeraj in danes padel za 15% od svoje prejšnje vrednosti. V Parizu je padel dopoldne na 21.80, popoldne pa že na 21.50. V Londonu je funt dosegel 3.92 dol., vendar pa je kmalu nato popustil na 3.86 dol. V Zürichu je dolar notiral 4.60 napram prejšnjemu tečaju 5.14. Upravni odbor angleške narodne banke je imel danes sejo, ki je bila sklicana zaradi inflacije v Severni Ameriki. Na seji so razpravljali o bodoči politiki angleške narodne banke in o protiukrepih. V angleških finančnih krogih mislijo, da bo v najkrajšem času pričel padati tudi francoski frank. »Financial News« poroča, da je Amerika storila veliko neprevidnost, ker je dopustila tako nagli padec dolarja, s čemer je samo povečala nered v svetovnih finančnih. Vsekakor bodo mnoge države sledile zgledu Amerike.

Jutranji tisk naglašja, da bo MacDonald pri svojem prihodu v Washington našel popolnoma drugačno razpoloženje in stanje kot je pričakoval in nastaja sploh vprašanje, če bo kazalo stopiti v pogajanja. Tisk svetuje MacDonaldu, da ne sprejema nikakršnih obveznosti, najmanj pa obveznost, da se bo Anglija vrnila k zlatemu standardu. Nekateri listi so mnenja, da je potreben ponoven padec funterlinga. Vprašanje je nadalje, če se bodo države, ki imajo zlato podlago, še dolgo upirale pritisku Amerike.

Severne ameriške države so s svojim postopanjem brez dvoma povzročile novo vznemirjenje v svetovnem gospodarstvu in to ravno v trenutku, ko se mora sestati svetovna gospodarska konferenca, na kateri bi se moralo rešiti predvsem valutno vprašanje in vprašanje zlatega standarda.

Zanimanje londonske borze se je koncentriralo danes na dogodke na deviznem trgu. Notacija dolarja je že takoj ob otvoritvi popustila od večerajšnje zaključne kurza 3.615 ostro na 3.80 in je padla nadalje do 3.895. Poudarja se posebno, da se ameriške Združene države odločile k opustitvi zlatega standarda, dasi so v posesti največjih zlatih rezerv na svetu, dočim je bila Anglija svojočasno k temu koraku prisiljena in je tudi v zadnji minuti z najetjem večjih kreditov v Ameriki in Franciji storila vse, da vzdrži stabilnost valute. Zato si tudi ameriške odločitve ni mogoče tolmачiti drugače, kakor iz političnih razlogov. To stališče postane razumljivo, če si pojasnimo, da opustitev dosedanje paritete med dolarjem in funtom z enim udarcem zopet uničuje dosedanje premoč angleške izvozne industrije v tekmi z ameriško industrijo in je na drugi strani tudi nevarnost, da ne bi ameriški izvozniki kljub angleškim carinam zopet lahko našli pot v Anglijo. Na borzo samo ameriški dogodki niso vplivali posebno močno. Tendence se je seveda zelo dvigala. Na deviznem trgu je funt nekoliko porastel tudi nasproti drugim zlatim devizam.

Pritisk radi vojnih dolgov

Pariz, 20. apr. t.g. »Petit Parisien« poroča, da je Herriot formiran, da bo Roosevelt izjavil MacDonaldu, da vsaka žrtva Amerike v vprašanju dolgov predpostavlja stabilizacijo angleškega funta po sedanji vrednosti. Roosevelt je prosil tudi člane kongresa, naj umaknejo inflacionistične predloge. Francoski strokovnjaki so prepričani, da se bodo emisijske banke Francije, Anglije in Združenih držav obvezale, sprejeti dolar ali pari in zajamčiti takojšnjo stabilizacijo ameriške devize in njeno varstvo na deviznih trgih, če bo Roosevelt s svoje strani zajamčil, da se Amerika odreče vsakršni inflaciji.

Poljska išče novih potov v zunanji politiki

Zakaj je izostal obisk poljskega zunanjega ministra

Zanimiva odkritja našega varšavskega dopisnika

Warszawa, 17. aprila.

Velikonočni prazniki so na zunaj ohranili sijaj starodavnih katoliških tradicij, toda v srcih gotovo ni vladalo isto svečano razpoloženje, ker so nedavni politični dogodki zasejali skrb med patriotsko poljsko ljudstvo. Iz trudopolnega dela za obnovo države in za napredek narodnega blagostanja je bil poljski narod naenkrat brutalno, nepričakovano iztrgan in postavljen pred nevarnosti, ki so začele pošastno vstajati na zapadnih mejah države. Preveč surovo so bile razblinjene vse sanje, v katerih se je vdajal nadi, da bo mogel v miru graditi svojo bodočnost. Preveč boleča so bila razočaranja, ki jih je doživel v letošnjem postnem času, da bi se bil mogel v srcu veseliti praznika veselja.

Z Italijo!

Med največja razočaranja, ki so kot udarec pestjo padla po poljskem narodu, spada brez dvoma postopanje Italije. Italijo je poljski narod vso dobo, odkar je 1919 vstal k narodnemu življenju, obojeval, stal očaran pred njeno duhovno kulturo, navezaval stike z njo in gojil iskreno prijateljstvo, kot ga je zmožen le poljski človek. Na Poljskem se pretaka mnogo latinske krvi in poljska kultura je zrastle na torišču, ki ga je oplojeval latinski genij. Čim hujši je postajal nemški pritisk na poljsko Pomorje, tem bolj se je poljska vlada trudila, da ohrani prijateljstvo Italije. In ko je zmagal v Nemčiji najekrajnejši nacionalizem, je Poljsko najbolj skrbelo, da ohrani Italijo na svoji strani. Še januarja meseca je poslala poljska vlada pomočnika zunanjega ministra grofa Szembeka v Rim k Mussoliniju, da poizve za stališče Italije do Hitlerjevih teritorialnih teženj. Za grofom Szembekom je potoval v Rim poljski veleposlanik v Washingtonu Patek z isto nalogo, da na vsak način obdrži italijansko prijateljstvo.

Ponudbe zavezništva

Danes ni več nobena tajnost v Varšavi, da sta oba, grof Szembek in veleposlanik Patek, nosila s seboj v Rim tudi gotove predloge, ki so bili od italijanske vlade vsaj navidezno — kot se je pozneje izkazalo — dobrohotno sprejeti. Poljska vlada je bila pripravljena pisмено izjaviti, da se za vselej odpove vsakemu neposrednemu ali posrednemu vmešavanju v jadransko vprašanje, ako se italijanska vlada odreče vsakemu vmešavanju v vprašanje poljskega Pomorja. Z drugimi besedami rečeno je bila Poljska pripravljena odpovedati se vsakemu političnemu sodelovanju tako z Malo zvezo kakor z Jugoslavijo še posebej, če bi Italija vsaj ne podpirala nemških teženj po tako imenovanem »koridorju«.

Vesela vrnitev iz Rima

Grof Szembek in poslanik Patek sta zapustila Rim s srci prenapolnjenimi sreče. Posebno prvi ni mogel zadosti prehlavliti ljubeznivosti Mussolinija in trdnosti italijanskega prijateljstva, ki da je od slednjega nepremagljivo. Poljska vlada se je vdala temu žuborečemu optimizmu sicer zelo odličnega diplomata, verjela je zagotovilom Mussolinija, ki jih je tako goreče tolačil grof Szembek, kamen se je odvalil od srca in — obisk poljskega zunanjega ministra v Belgradu je zopet preložen.

Sliši se, da so nekateri drugi, dalokovidnejši Mlani poljske diplomacije pravočasno avarili zunanje ministrstvo, da naj ne uganja politiko iluzij, toda zmagal je grof Szembek.

Razočaranje

Kmalu nato pa poči bomba. MacDonald potuje v Rim, obišče Mussolinija, se razgovarja z njim dva dneva. O čem? O poljskem »koridorju« in o novih madžarskih mejah. In v teh razgovorih je Mussolini pristal na predlog, da se mora v prvi vrsti in kot prvi na red revidirati v prilog nemških teženj — poljski koridor. Razočaranje v poljskem zunanjem ministrstvu je bilo naravnost panično, kar je popolnoma razumljivo. Dogodki so se razvijali nato z bliskovito naglico. Novo imenovani poljski veleposlanik grof Jurij Potocki je pognal v kot dekret o imenovanju, ki si ga je toliko želel, zunanji minister Beck pa je brezjavno sporočil v Prago in v Belgrad, da hoče obiskati obe mesti ter tako demonstrirati proti italijanski politični neiskrenosti.

Nazaj k Mali zvezi

Hladna Praga

Praga je naznanila Beckovega obiska sprejela z razdvojenimi občutki, ker se dr. Beneš ni zdelo prikladno, da bi se za enkrat preveč vezal na Poljsko ter tako izgubil simpatije, na katere še vedno računa v Berlinu. Zbliznanje s Poljsko, ako postane preveč konkretno, naprti češkoslovaški republiki samo sovražnost Nemcem. In dr. Beneš je previdno ostal v Zenevi zaradi »nujnih poslov« ter tako dal priliko praškemu zunanjemu ministrstvu, da prosi za odlog obiska, dokler dr. Beneš ni domov.

Veseli v Jugoslaviji

V Belgradu in po vsej Jugoslaviji je vest o prihodu polkovnika Becka vzbudila največje, da, naravnost navdušeno veselje. Sedanji poljski poslanik v Belgradu Schwarzburg-Günther je v kratki dobi svojega bivanja v Jugoslaviji znal iz nič ustvariti sijajno, nedeljeno prijateljstvo Srbov, Hrvatov in Slovencev do poljskega naroda. Delale so se obirne predpriprave za ta obisk, ki naj bi bil kolikor mogoče svečan in spremljan od iskrenih izrazov prijateljstva vsega jugoslovanskega ljudstva. Obisk bi imel trajati tri dni. Pri tej priliki bi se bili vršili dalekosežni razgovori o možnosti politične pogodbe med obema državama ter tudi o morebitnem novem paktu med Malo zvezo na eni in Poljsko na drugi strani.

Ministra Becka ni

Toda do obiska ni prišlo. Zakaj ne? Dolgo je vladala o tem misteriozna tajnost. Poljski in Jugoslovani so v tisku povpraševali, kakšna je morala biti ovira, ki je obisk preprečila. Poljski in Jugoslovani so bili enako razočarani in nezadovoljni s tem nepojasnjenim zastojem. Jaz sem se informiral v Varšavi na popolnoma verodostojnem mestu o vzrokih tega odlašanja in mislim, da bom s tem skiziral nadaljnji razvoj prijateljstva med obema državama, če povem resnico, ki daleko ni tako strašna, kot se je domnevalo in kot je enomesečni nepotrebnost molk o tem dal misliti.

Poljski zunanji minister Beck

Rendez-vous v Budimpešti

Resnica je tale: Maršal Pilsudski je izrazil željo napravliti zunanjemu ministru Becku, da naj se pri povratku iz Belgrada v Varšavo zadrži nekaj ur tudi v Budimpešti, kjer naj v njegovem imenu pozdravi upravitelja Madžarske admirala von Horthyja. Maršal Pilsudski je to storil brez vsake zahrbotne misli, ker ga vežejo na Horthyja stari spomini, katere je znal tako spretno gojiti prvi madžarski poslanik na Poljskem grof Benitzki. Ta poslanik namreč je bil oni, ki je ob času boljševškega navala na Varšavo leta 1921 pridobil admirala Horthyja za prelopo gesto, da je maršalu Pilsudskemu ponudil madžarski pomočnik kor, v skrajno spretnem spoznanju, da tega kora ne bo treba pošiljati, ker ga Češkoslovaška ne bo pustila čez svoje ozemlje. Na ta način si je Madžarska pridola.

Poljski letalci v Belgradu

Belgrad, 20. apr. 1. Danes ob 12.05 sta pristali na belgrajskem letališču letali poljskega Aero-kluba, ki je organiziral turnejo svojih članov-letalcev na poljskih letalih, ki se izdelujejo v poljskih tovarnah. Skupina petih letal je pred dnevi odletela iz Varšave na Balkan ter je posetila Bukarešt, Atene in Sofijo. V letalih sta prispela v Belgrad major Hranjec in kapetan Szewanski. Na letališču ju je pozdravil poveljnik letališča, podpolkovnik Tomić. Sprejema pa so se udeležili tudi tukajšnji poljski poslanik Schwarzburg-Günther, tajnik poslaništva Malhomme z gospo, vojni ataše, polkovnik Stražinski, tiskovni ataše Klinka s soprogo in zastopniki »Aeroputa«. Letalci so se podali iz So-

Kako velebritska vlada štiti vsakega svojega državljanca

Moskva pred težko odločitvijo

London, 20. aprila.

Britski imperij je te dni zopet enkrat pokazal, v čem je moralni vir njegove moči in ugleda v svetu: v najtesnejši zvezi vsakega britskega državljanca z vlado Nj. Velikanstva, ki štiti vsakega britskega državljanca, naj bo bogat ali reven, naj se nahaja na tej ali na oni točki zemeljske oble. Naj se angleški inženjerji Wickersove družbe, ki so v Rusiji vodili električne velenaprave in so bili zdaj obdolženi sabotaže ter vohunstva v prid Anglije, krivi ali ne, britska vlada se je za teh svojih šest ljudi tako energično postavila, da so ušli vsi smrtni kazni, ki bi jo bili, ako obtožnica sloni na resnici, zaslužili, in eden je bil celo popolnoma oproščen, dočim so trije bili obsojeni samo na izgnanstvo iz Sovjetske Rusije. Čeprav so te kazni zelo mile, ako je samo deseti del obtožnice resničen (glavni obtožene inž. Thornton je dobil tri leta ječe, inž. MacDonald pa dve leti) je angleška vlada sedaj nemudoma ukrenila vse, da še ta dva osvoboditi. Sklepnila je prepoved uvoza 80% ruskega blaga v Anglijo z očitnim namenom, da se moskovska sodba milostnim potom spremeni v tem smislu, da bosta tudi Thornton in MacDonald izgnana iz Rusije, kar pomeni dejansko osvoboditev.

„Good save the king!“

Dne 19. t. m. je sklicala angleška vlada rano zjutraj privatni svet krone v kraljevem gradu Windsorju in že ob 9.30 je bila objavljena kraljeva odredba, ki od 26. t. m. naprej prepoveduje izkrcanje ruskega blaga v angleških pristaniščih. Kraljeva odredba se konča s tradicionalnimi besedami: Good save the king! (Bog čuvaj kralja!) S to odredbo izgubi Rusija ogromen trg za svoje blago, ker je prepovedan uvoz masla, žita, lesa, bombaža in petroleja, kar predstavlja za Rusijo na leto najmanj vrednost 20 milijonov funtov sterlingov, dočim Anglija prodaja v Rusijo blaga samo za polovico tega zneska.

Ali izprememba kazni ali vojna do konca!

Ministri se sblidili Nj. Velikanstva tako rano zjutraj samo zaradi tega, ker po sovjetskemu pravu zoper razsodbo vsajega državnega sodišča za zaščito države ni nobenega priziva, ampak je možna samo milostna sprememba kazni od strani izvršilnega odbora sovetov, ki pa morajo izreči pamilostitev najmanj v 24 urah. Britska vlada je kraljevsko odredbo izdala izključno kot sredstvo najmočnejšega pritiska na Moskvu, da v 24 urah spremeni razsodbo sodišča za zaščito države proti dvema inženjerjema, ki sta bila obsojena na ječo.

Sovjeti v zadregi

Angleška javnost je prepričana, da se bo sovjetska vlada temu pritisku udala. Vprašanje je seveda, kaj bi se zgodilo, ko bi Sovjeti ne hoteli obeh inženjerjev pamilostiti na izgon. Sovjeti so brez dvoma v zadregi, ker jim na eni strani preti gospodarska vojna s Anglijo, katere si Rusija sprito sedanje gospodarske krize, ki v najobutnejši meri razsaja danes tudi na Ruskem in ustvarja jako sovražno razpoloženje proti Sovjetom zlasti s strani krmatskega proletarijata, ne more privoščiti — na

bila poceni srčno hvaležnost maršala, istočasno pa nahujskala poljsko javno mnenje proti Češki. Takrat se je maršal Pilsudski zahvalil admiralu Horthyju v posebnem pismu, ki ga je nesel v Budimpešto — polkovnik Beck, isti Beck, ki je sedaj zunanji minister in ki je smatral, da ne sme oporekati želji starega maršala, da obišče prijatelja iz težkih dni, admirala Horthyja.

Na jesen pa gofovo

Toda zdi se, da v belgrajskih političnih krogih na sestanek v Budimpešti, ki naj bi se vršil nekaj ur po odhodu iz Belgrada, niso gledali z istimi očmi, kot pa poljska vlada, oziroma maršal Pilsudski. Smatral se je za neoportunega, če že ne več. In ker ni bilo mogoče preklicati banketa v Budimpešti brez zamere, sta se menda obe vladi, poljska in jugoslovanska, dobrohotno sporazumeli, da naj se tudi jugoslovanski obisk polkovnika Becka preloži na poznejši čas, ko ne bo več obstojala obveznost za poljskega zunanjega ministra, da svoje potovanje prekine v madžarski prestolnici. Tukaj se misli, da bo to mogoče uresničiti v začetku jeseni.

Italija zopet snubi — zama

Pripomniti pa je treba, da se sedaj tudi Italija, ki je videla, da je Poljska baš zaradi njenega postopanja bila skoroda potisnjena v območje Male zveze, zelo trudi, da bi to preprečila in da je napravila tudi temu primerne korake in nove obljube v Varšavi. Toda poljski narod je prezdrav in njegova zemlja, ki jo je odkupil s stoletnim trpljenjem in s potoki krvi, je predragocena, da bi poljska vlada še kdaj mogla graditi svojo bodočnost na obljube političnih neznačajnežev. Mussolini ima slab glas na Poljskem. Zato pa bolj odmeva klic po slovanskih narodih. In vsak razumen Poljak se tega veseli, ker je rešitev Poljske samo v sodelovanju s krvnimi brati, ki so v prošlosti delili enako usodo, ter imajo pred seboj bodočnost z enakimi nalogami. W. Rogowski

Naši vatikanski eksperti

Kakor je splošno znano, sprejemata ljubljanka »Slov. Naroda« in »Jutro« politične smernice od zagrebških »Novosti«, pa naj si bo v domači ali zunanji politiki. Od kod jih dobivajo »Novosti«, je seveda zopet drugo poglavje. Pri »Novostih«, ki se svojo framsonskega porekla niso nikdar sramovale, pa sedi tudi nek imeniten gospod, ki avo- je članke podpisuje z »im« — a drugače sliši na ime Ivo Mihalović. On je specialist in strokovnjak za politiko Vatikana. Po periodi, ki pa je precej pogosta, objavlja ta specialist senzacije o vatikanski politiki, katere verno in udano ponatiskujeta brata iz ljubljanske Knaflijeve ulice. Vendar pa se pri tem poslu opazuje gotova izbira. Najdebeležje race, laži, ki so otipljive na prvi mah, pobaše seveda naš dični »Naroda«, medtem ko si »Jutro« aservira bolj rafinirane stvarce.

Po tem framsonskem kanalu smo dobili samo v zadnjem času nekaj prav čednih stvari, ki kažejo fatalno konfuznost lažnjivega kljukca. Tako smo s presenečenjem brali, da je francoski katoliški poslanik Pezet v katoliškem tedniku »Vie catholique« napadel Vatikan radi protijugoslovanske politike, čeprav je dejansko isti poslanec v omenjenem listu — kar je umljivo — je brandil Vatikan pred takimi francoskimi lažmi, kakor jih pri nas trojijo »Novosti« in za njimi ponatiskujeta dnevnik iz Knaflijeve. Iz istega vira so tudi pogoste vesti, da Vatikan zunanje politično skoz drn in strn podpira fašistično italijansko politiko in s tem seveda tudi protijugoslovansko. »Vatikan«, oziroma papeštvo je naš nacionalni sovražnik, to je prikrit refren vseh teh divjih laži, ki jih troji framsonski tisk v Jugoslaviji. Že docela udomačena je laž, ki ravno radi tega ne vleče več — kako se papež etavlja na čelo srednje-evropske politične zarote, ki ima namen vpostaviti Habeburžane in uničiti samobitnost naše države. Drugi nam potestujejo z drugo varianto: da so Wittelsbachovi tista srečna familija, ki je našla milost v papeževih očeh.

Naravnost famozne pa so bile informacije, ki sta nam jih iz istega vira servirala »Jutro« in »Naroda« zadnje dni glede konkordata z Nemčijo. Po teh vesteh je Vatikan že vnaprej vse koncediral Hitlerju, pristal na konkordat, ki uvaaja popolno podrejenost katoliške Cerkve pod nemški fašizem itd. Iz vsega kajpada ni nič bilo in tako čakaajo »Narodovi« in »Jutrovi« bralci novih vatikanskih senzacij.

Seveda je prozorno, kam pes tace molč. Toda pri »Jutru« in »Narodu« so menda prezrli, da je živo njunega slovenskega čitateljstva vseeno za spoznanje vsaj višji in bolj kritičen, kakor pa čitateljski krog »Novosti«. Mogoče pa, da se motimo.

Japonske zmage

London, 20. aprila. tg. Zrtve japonske zračne ofenzive proti Pekingju in Tiencinu so postala mesta Luanhau na progi Tiencin—Mukden, dalje Tangšan in Kujeh, 50 milj severovzhodno od Tiencina. Japonci so sedaj zasedli trikot med reko Luan, Liaotanski zalivom in velikim zidom.

Dunaj proti Hitlerju

Dunaj, 20. apr. tg. Ob priliki današnje proslave Hitlerjevoga rojstnega dne je prišlo do več incidentov v občinskih stanovanjskih hišah, kjer so narodni socialisti razobešili zastave s kljukastim križem. Policija je morala intervenirati, da je preprečila večje spopade. Da tudi v Avstriji narašča število narodnih socialstov, se je pokazalo pri današnjih volitvah delavskih zaupnikov v mestni elektrarni. Socialni demokrati so dobili samo 496 glasov, narodni socialisti pa 339, dasi doslej sploh niso bili zastopani.

Dr. Kumanudi polaga venec na grob ital. neznane vojaka

Rim, 20. apr. AA. Jugoslovanska delegacija na mednarodni parlamentarni trgovinski konferenci je pod vodstvom predsednika narodne skupščine dr. Kumanudija položila večeraj popoldne venec na grob italijanskega neznane junaka. S strani italijanskih oblastev je tej svečanosti prisostvoval v imenu rimskega guvernerja pooblaščen minister De Pretis, rimskega prefekta pa je zastopal podprefekt Gagliardi.

Smrt

zaradi otrokove neprevidnosti

Litija, 20. aprila.

Danes popoldne so se otroci v Šmarinem pri Litiji igrali. Med drugim je 11letni Kolar Jože, sedlarjev sin, kazal majhno flobert-pistolo. Zme-nili so se, da bi bilo dobro, če bi poskusili streljati s kapselni. Takoj je šel 6letni Bonča k Razborsku-ku v trgovino in kupil par kapselov. Potem so otroci pistolo napolnili in po nesreči je sprožil Kolar Jože tako neprevidno proti 7letnemu Pavlu Bonči, sinu mizarskega pomočnika pri Kunstlerju v Litiji, da ga je zadel tri prste pod bradavico naravnost v srce. Pavel Bonča je storil še dva koraka, potem se je zgrudil in ni dal od sebe nobenega glasu več. Takoj so se zbrali domači in ugotovili, da je mrtev. Vse to se je zgodilo v hipu za vodo od šole, kjer se otroci po navadi igrajo. Kolar Jože je takoj potem, kakor sam pravi, vrnil pistolo v vodo. Orožniška patrola, ki je prišla takoj na kraj nesreče, je slučaj preiskala ter ugotovila, da se je zgodila ta smrtna nesreča zgolj po naključju in neprevidnosti.

Dunajska vremenska napoved: Podnormalna temperatura bo še trajala, počasi se bo začelo jasniiti.

Seja Tariinega odbora

Potrebe papirne in železne industrije

Belgrad, 20. apr. 1. Na večerašnji popoldanski seji tariinega odbora so obrazložili svoje želje in potrebe zastopniki papirne in železne industrije. Zastopniki papirne industrije so stavili konkretne predloge, da se tarifne postavke prilagodijo današnjim razmeram tako v pogledu prevoza papirja kakor tudi v pogledu prevoza sirov in drugega materiala, ki ga potrebuje ta industrija.

Danes se je seja tariinega odbora nadaljevala. Med drugimi so govorili dr. Maks Obernol, ki je v imenu Kranjske industrijske družbe podal zelo obširen referat o sirovem železu in jeklu kakor tudi o vseh proizvodih, ki so v neposredni zvezi. O vseh teh izdelkih so bili peamezno predloženi v tem referatu konkretni predlogi v smislu prilagoditve novih tarifnih postavk, ki so povečini prevzoke, in bi v slučaju novega povišanja resno ogrožale to industrijo. Za njim je govoril dr. Franjo Dure, ravnatelj »Danice« d. d., Zagreb. Imel je obširen referat o umetnih gnojilih in sirovinah za izdelavo teh gnojil. Referat v svojem referatu dokazuje, da je ta vrsta naše industrije v etatnem padanju in da ji bo onemogočen nadaljnji obstoj,

če se bodo tarifne postavke zvišale, ker konsu-ment nima možnosti, da bi plačevali večje prevozne stroške pri naročilih, in bi imelo tako povišanje za posledico, da izostanejo še ta naročila. S tem ne bi bila prizadeta samo industrija umetnih gnojil, ampak tudi vse naše kmetijstvo in sanna železnica, ki bi izgubila prevoz tega blaga. Dr. Bošković, tajnik Zbornice iz Splita, je obširno govoril o kemični industriji. Baval se je tudi z železnim in raznimi drugim metalnim blagom, ki zlasti interesira industrijo v Šibeniku, Splitu in okolici. Dr. Danilo Gorjup iz Ljubljane je v imenu Zveze industrijcev za dravsko banovino obširno poročal o raznih proizvodih kemične industrije ter je sporočil predloge te zveze, kako bi se z ugodnimi tarifnimi postavkami omogočilo obstanek te industrije. Franjo Vindiš, tajnik Centrale industrijskih korporacij, je imel v imenu Zveze tovarn za mlo izrpen referat. Govoril je o pomenu mila za splošno arodno higieno in naprošal tarifni odbor, da se nove tarifne postavke določijo tako, da bo nakup mila omogočen najširšim narodnim slojem. Stvil je tudi konkretne predloge.

† Dekan Alojzij Čížek

Maribor, 19. aprila.

Vse je globoko pretresla nenadna vest o smrti dekana in mesnega župnika slovenjgraškega Alojzija Čížeka, zlasti pa v slovenjgraški dekaniji, kjer je v teku svojega 26-letnega župnikovanja žel tako lepe uspehe. Ni pa blagi in plemeniti pokojnik omejeval svojega delovanja na okvir cerkvenih zidov, ampak je tudi zunaj cerkve v javnem življenju deloval po krščanskih načelih. Njegova dejavnost se je raztezala na vse panoge javnega življenja. Na kulturno političnem polju je posvečal svoje odlične sposobnosti vzvišeni svrhi, da bi v slovenjgraškem okraju povsod prodrla svetla katoliška in narodna načela. Ni mu bilo do vodilne vloge; posegal je v razvoj narodnostnih in političnih borb z govori in podrobnim delom. V tem oziru bo pokojni dekan Čížek težko nadomestljiv. Za krščansko in narodno prosveto je imel posebno skrb, zavedajoč se, da je narod brez prosvete tudi brez bodočnosti. Zato je posebno vnuem posvečal krščanski vzgoji in izobrazbi mladine.

Na gospodarskem polju. Za plodonosno delovanje na tem torišču ga je usposabljal trezen razum, praktična sodba in hladna preudarnost. Bil je gerent slovenjgraške Okrajne hranilnice ter član nadzorstva Hranilnice in posojilnice v Slovenjgradu. Deloval je tukaj v težkih časih; toda mestni župnik Alojzij Čížek je srečno izpeljal zavode iz teh vrtincev.

Tudi na publicistično in znanstveno polje je segala njegova aktivnost. Spisal je liturgijo in cerkveno zgodovino ter s številnimi razpravami sodeloval pri »Voditelju« in »Vzajemnosti«; njegove razprave so se tikale zlasti vzgoje in poučevanja verouka.

Center vsega njegovega bivanja pa je bilo vzorno duhovniško življenje. Baš radi svojih prepletenih duhovnih dejavnosti je postal duhovni svetovalec, kajne tudi dekan obširne in hribovite slovenjgraške dekanije. To njegovo odlično duhovno in cerkveno življenje je v najtesnejši zvezi s krasno vzgojo, ki je je bil deležen po svoji plemeniti materi.

Njegova mati je bila namreč sestra dr. Ulage, profesorja bogoslovja in urednika »Slov. Gospodarija« v Mariboru, ki je umrl kot nadžupnik v Konjicah. Rojena je bila kakor njen brat pri Sv. Petru pod Sv. Gorami. Pokojni je bil tudi v sorodstvu z bivšim narodnim poslancom in predsednikom Prosvetne zveze, dr. J. Hohnjem. Mati pokojnega dekana je bila globoko verna, plemenita žena, ki je s svojim enako krščanskim močnim nadučitelja na Pilštanju, svoje otroke vzgojila v odlično krščanskem duhu. Vsi trije sinovi so postali duhovniki, eden je že mlad umrl kot lazarist. Edina hči je poročena z g. Germovškom, okr. nadzornikom v Slovenjgradu.

Alojzij Čížek je bil nadarjen mož, vnet za svoj duhovniški poklic. Posebno veselje je imel s katehiziranjem. Bil je strokovnjak v pouku otrok. V dušeskrajbu je vselej postopal z velikim taktom, vsled česar je bil v vseh krogih priljubljen. Sam dober pevec in izvečan muzik, je posvečal veliko skrb cerkvenemu petju, ki ga je v Slovenjgradu povzdignil do višine. Tudi je po njegovi zaslugi dobila slovenjgraška bolnišnica veliko in zelo prijazno kapelo.

Posebno vzorna je bila prijateljska vez med obema bratoma duhovnikoma, med slovenjgraškim dekanom in jarenskim dekanom, častitim kanonikom. Prav rada sta se sestajala v družbi gospe sestre navadno v Jareni, kjer je ure in ure tekla prijateljska beseda ob spominu na pretekle čase, posebno na plemenito mater in dobrega očeta. In pri takšnem obisku ga je dohitela smrt...

Nesreče in poškodbe

Novo mesto, 19. aprila

Juvanič Ivan, 34-letni opekarski delavec, je na velikonočno nedeljo pri kosilu rezal meso, pri čemur mu je spodrsnil nož in si je prerezal desno dlan.

Smrke Janez, 30-letni gozdni delavec iz Gor. Globodola, je sekal za posestnika Berusa v gozdu kostanjino. Pri obekavanju hloda mu je hipno spodrsnilo. Pri tem se je vseknil v stopalo leve noge.

Fifolt Leopold, 13-letni posestnikov sin iz Drenja pri Gorenjem Polju, je gnel konja. Med potjo mu je stopil konj na levo nogo in mu je zlomil kost nad stopalom.

Barbič Mihael, 10 in pol letni sinček sodnega nadodijalca v Novem mestu, je pod tenis-igriščem stopal po strmim bregu proti Loki. Pri tem je tako nesrečno stopil, da si je zlomil levo nogo nad členkom.

Slak Franc, 13-letni posestnikov sin iz Gor. Globodola, je obekaval z domačimi v gozdu gabre. Pri tem delu ga je veja poškodovala na glavi. Gačnik Martin, 20-letni pos. brat iz Brezja pri Trebnjem, je krmil konja. Le-ta ga je sunil z glavo v spodnjo željst in mu je prebil.

Zavri Edvard, 27-letni posestnik iz St. Rupertja je obekoval kolje. Po neprevidnosti se je vseknil v desno nogo pod kolenom.

Bovhan Lovro, dninar iz Peče pri Skočjanu je bil pri posestniku Mlakarju na dnini. Zvečer ga je domov grede napadel Mlakarjev sin in ga s kolom udaril po glavi.

Vsi se zdravijo v bolnišnici Usmiljenih bratov v Kandolji.

Žrtve požarnih katastrof

Kako je bila upepeljena vas Rogačice

Skocjan, 19. aprila.

Rogačice so lepa hribovska vas župnije Skočjan pri Mokronogu. V eno uro oddaljeni podružnici v Dolih je bilo velikonočni ponedeljek »žegnanec«. Večina vaščanov je odšla ta dan tjakaj k sv. maši, doma je ostalo le nekaj gospodinj, starih ljudi in otrok. Okrog enajstih se pokaže plamen na skednju Androja Alojza. Ogenj se je razširil s tako naglico, da gospodinja ni otela drugega ko otroke. Ni utegnila odvesti niti živine v hlevu in spustiti prašičev iz svinjakov. Temu gospodarju je zgorelo poleg hiše in gospodarskih poslopj še par konj, dve kravi in telica ter 12 prašičev. vsa obleka, živež, orodje, vozovi.

Vsled silnega vetra se je od tod razširil ogenj hitro po vsej vasi ter v teku treh ur uničil hiše in gospodarska poslopja desetim posestnikom, vsega skupno je pogorelo 40 stavb. Pogoreli so sledeči: Kuhar Jože, št. 5; Mrgole Anton, št. 7; Gnedic Jože, št. 8; Mislaj Anton, št. 9; Resnik Anton, št. 10; Rak Janez, št. 11; Androja Alojz, št. 12; Mrgole Jože, št. 13; Rupar Janez, št. 16;

Preiskava o špekulacijah z vlogami

Ljubljana, 20. aprila.

Sodna preiskava o špekulacijah z hranilnimi vlogami se nadaljuje z vso strogostjo in natančnostjo v Ljubljani in v Zagrebu. Zaslišanih je bilo že več vlagateljev. Mnogi, ki so prišli ob hranilne knjižice, pa raje molče, ker nočejo, da bi javnost zvedela, kako so naselili na limanice brezvestnih oderuhov in špekulantov.

Na zahtevo državnega tožilstva je bil 8. aprila aretiran ljubljanski posredovalec posojil, ki jih je dajal zagrebški špekulant in oderuh Freud na hranilne vloge. Bivši lesni trgovec in zadnje čase trgovski agent Rudolf Zore, ki ni imel nikake prave, od banske uprave odobrene koncesije za posojila na ročno zastavo, se sedaj nahaja v preiskovalnem zaporu. Od dneva njegove aretacije so izostali oglasi v listih, da daje posojila na hranilne knjižice. Mestni magistrat kot obrtna oblast prve stopnje, je kaznoval tega posredovalca po-

Sami družinski očetje reducirani

Delavska zbornica o velikonočnih redukcijah rudarjev

Ljubljana, 20. aprila.

Včeraj smo poročali o velikonočnih redukcijah rudarjev v Trbovljah in v sosednjih revirih. Danes se je zaradi teh redukcij sešla konferenca predsedstva Delavske zbornice v Ljubljani. Iz poročila, ki je bilo podano na tej konferenci, je razvidno, da so bile naše včerajšnje informacije bistveno točne. Delavska zbornica je premočila položaj vseh reduciranih delavcev ter je prišla do zelo nerazveseljivih ugotovitev. V glavnem in v ogromni večini so bili reducirani sami družinski očetje. Poročilo Delavske zbornice se nanaša zlasti na sestaneke, ki je bil dne 18. aprila v Trbovljah in ki so se ga udeležili predstavniki Delavske zbornice, druge rudarske skupine in vseh strokovnih organizacij.

Na tem sestanku je bilo ugotovljeno, da bodo trboveljski revirji dobavljali železnico mesečno po 33.000 ton premoga, medtem ko so ga še lani po 42.800 ton. (Iz tega poročila vidimo, kako neresnična je bila trditve »Jutra«, da se je z novo pogodbo položaj revirjev izboljšal, čeprav za malenkostno, v resnici se je pa za mnogo poslabšal). L. 1928 in l. 1929 so trboveljski revirji dobavljali železnici po 75.000 ton mesečno. Trboveljska premožkopna družba je z ozirom na novo pogodbo tik pred veliko nočjo na novo reducirala 412 rudarjev. V vseh treh glavnih revirjih TPD, to je Trbovljah, Hrastniku in Zagorju, je bilo že do sedaj brezposelnih 1526 rudarjev. V 220 primerih med novo reduciranimi pa so prizadeli sami družinski očetje, ki nimajo nobenih drugih dohodkov in v katerih noben drug član rodbine ne dela. K temu je treba prileti še take redukcije, ki so ali samci ali pa očetje družin, v katerih ima vsaj en član po dva sihtla na teden.

Natančne številke reduciranih ob velikonočnih praznikih v Trbovljah so te-le: v Hrastniku je bilo reduciranih 110 oseb, na Ojstrem 10, v Zagorju 167, v Hudi jami 25, skupno torej 312. Osrednje ravnanje je izrecno naročilo, da se morajo reducirati samo kopači. Med kopači pa so skoraj sami družinski očetje in starejši rudarji. Težko je sicer izbirati med sedaj zaposlenimi rudarji, kdo je manj ali več potreben, vendar pa moramo ugotoviti, da bi bila izbira lahko mnogo bolj pravična in ne bi bilo treba reducirati prav tistih, ki so najbolj potrebni. To sta povzročila dva ukrepa. Podjetje je namreč odločilo, da se morajo reduciranci porazdeliti na posamezne rudnike in se ni oziralo na to, kako so bili rudarji dosedaj reducirani in ne na število rudarjev, ki so v posameznih rudnikih zaposleni. Drugič pa je podjetje izrecno ukazalo, da se morajo reducirati kopači. Na kolikšnji toliko socialen način bi se pod temi pogoji dale izvesti redukcije le v Trbovljah, kjer je veliko število rudarjev.

Najhuje je nova redukcija zadela Zagorje. Tam je med 167 reduciranci 8 samcev in 159 rodbinskih očetov. Pa tudi samci se ne bodo mogli v nobenem primeru sklicevati na zaposlene rodbine, v nekaterih primerih pa celo sami vzdržujejo svoje rodbine. Kar pa je poročeni reducirancev, ni med njimi nobenega, ki bi imel med družinskimi člani zaposlenega človeka, pa tudi družine nimajo nobenega postranskega zaslužka.

V Hrastniku je izgubilo zaradi redukcij svoje vzdrževalce 55 družin, ki nimajo nobenih

Novšak Jože, št. 19. Hiša je ostala samo Raku in Resniku. — Škoda je cenjena na 2.210.000 Din, zavarovalnina znaša za vse pogorele okrog 80.000 Din. Ljudje so brez obleke, nimajo živeža, nimajo s čim nakrmiti živine. Obračamo se na javno oblast in prosimo usmiljena srca, da priskočijo na pomoč!

Požar v Črešnjevcu

Slovenska Bistrica, 19. aprila.

V vasi Črešnjec pri Slov. Bistrici je okrog pol dve popoldne začela goriti hiša in gospodarsko poslopje posestnika Franca Brumeca. Na telefonično poročilo železniške postaje so prihiteli na kraj požara slovenjbiški gasilci z avtomobilom. Težava je bila radi vode, ker na hribu ni nikjer blizu potoka, tako da so morali prazniti studence. Gasilci so omejili ogenj, da se ni lotil sosednih streh. Ogenj je uničil vse: hišo, gospodarsko poslopje in gospodarsko orodje, živino pa so še o pravem času rešili. Domačih ni bilo doma, vsi so bili na polju, razen 8-letne deklice, ki je obvestila očeta, da doma gori. Posestnik trpi škodo okrog 65.000 Din — a zavarovan je bil z vničarjijo vred za 66.000 Din. Revez pa zadnjega roka zavarovalnine ni plačal.

il na ročno zastavo z globo 13.000 Din, v slučaju neiztrljivosti pa na 250 dni zapora. Kazen je utemeljena v določilih novega obrtnega reda. Ta v členih od 60 do 71 govori o koncesijah, ki jih imajo oblasti dovoliti za zastavljalnice odnosno osebam, ki dajejo posojila na ročno zastavo. Hranilne knjižice se smatrajo prav tako za zastavljalni predmet kot druge stvari i. pr. zlatnino in obleko. Posojila na hranilne knjižice bi bila v Ljubljani k večjemu upravičena dajati mestna zastavljalnica.

Mnoge lastnike knjižic silno skrbi, ali bodo daj se prišli do svojih lastnih, ker je že v nekaterih primerih dognano, da so knjižice prešle v last popolnoma tujih ljudi. Zanimanje za ta špekulativski škandal še ni ponehalo, čeprav se sedaj v javnosti mnogo ne govori, živahnejše pa je zanimanje med okodovanci samimi, ki najbolje store, da svojo zadevo čimprej prijavijo merodajnim oblastem, zlasti sodišču.

drugi dohodkov. Pri redukcijah so izmed reducirancev tolažili 33 rudarjev, da bodo upokojeni. Ni pa verjetno, da bodo res upokojeni. Od drugih reducirancev je brez premoženja in brez možnosti opreti se na družine 22 samcev. Samo 4 reducirani samci so, ki se bodo mogli kolikor toliko opreti na svoje družine. Sinov posestnikov je 23, 4 bodo upokojeni, 2 sta pa sinova malih obrtnikov.

V rudniku Ojstro je bilo reduciranih 5 posestnikov, 4 upokojenci in 1 samec, ki nima možnosti opreti se na rodbino.

V rudniku Hudi jami pa so bili reducirani po večini taki, ki nimajo nobene možnosti, da bi si našli drug zaslužek in tudi nobene možnosti, upreti se na rodbino.

Brezposelnemu družinskemu očetu ni mnogo pomagano, če dobi delo nekaj ur od domačega kraja in dobi na dan kvečjemu po 25 Din, kakor to določa neka naredba. S tem živi komaj sam, za družino pa mu ne ostane nič. Kaj šele, ko pridejo deževni in zimski dnevi, ko niti tega ne bo zaslužil. Tudi če preselijo družinske očete v druge kraje, ne bodo mogli ti zaradi nizkih mezd vzdrževati še svojih družin.

Nove redukcije ustvarjajo težke probleme, ki se ne dajo rešiti z okrepitvijo krajevnih orožniških postaj, za kar je bilo hitro in v znatni meri poskrbljeno.

Poročilo Delavske zbornice se vprašuje, ali so bila navodila ravnateljstva TPD, ki so značaja redukcij tako postrila, res nujno potrebna in ugotavljajo, da bi bile redukcije znatno omiljene, če bi se poprej proučil socialen položaj vsega delavstva in bi red. irali predvsem delavce, ki imajo kakšne druge dohodke, čeprav v majhni meri.

Podjetje utemeljuje redukcijo kopačev s tem, da je sestava njenega delavstva nenormalna in da je število kopačev in starih delavcev previsoko. TPD je predložila tudi pregled, ki naj dokazuje, da je število kopačev do drugih delavcev res previsoko. Toda to so povzročile stalne redukcije. Leta 1926, ko je bilo normalno leto, je bilo starostno stanje delavstva v rudnikih Hrastniku, Trbovljah, Zagorju naslednje: pod 30 let 3358, od 30 do 40 let 1706, nad 40 let pa 695. Torej tudi letos ni nevarnosti, da bi bilo treba postavljati k vozičkom nad 50 let stare moške. Prestarih delavcev v revirjih torej ni več. Razlika je v tem, da se da mesto 1000 izučenih kopačev postaviti 1000 neizkušenih. Izučeni delavci veljajo po 37 Din na dan, neizučeni pa po 16 Din na dan. Pri 200 delovnih dnevih pa da to 3.000.000 Din na leto.

Delavska zbornica zanika, da bi bile te redukcije res potrebne, pa tudi če bi bile, je to najmanj socialen način zniževanja mezd.

Zato zahteva Delavska zbornica, da se zadnje redukcije temeljito revidirajo in da se morajo vsi rudarji, ki vzdržujejo družine, sprejeti nazaj na delo. V drugem primeru naj ima prednost dosedanja način skrajšanege dela, kakor da bi bili nekateri popolnoma brezposelni, drugi pa nekoliko bolj zaposleni.

Obenem je Delavska zbornica sklenila naprositi javne činitelje, naj omogočijo za lajšanje bede omogočitev nekaterih javnih del, zlasti pa ministrstvo za rudo in šume, naj konkretno sporoči, kje in pod kakšnimi pogoji bi se dali zaposliti brezposelni rudarji iz trboveljskih revirjev.

Letošnje aprilsko vreme

Lani je padlo na Ljubljano okoli 500 milijonov hl dežja

Ljubljana, 20. aprila.

Nagel vremenski prevrat je povzročil, da se je influenza — o njej je Janez Trdina pel: »Pre-sneta peščenica, pusti Dolenjca in primi Gorenjca! — začela znova širiti med ljudmi. Pa tudi nahod je začel nagajati. Poročevalec pa se je o aprilskem nestanovitnem vremenu raje obrnil na meteorološki zavod za nekatere podatke o padavinah. Lani je padlo aprila 156,4 m/m dežja, letos do danes jutraj pa samo 35,7 m/m. Po nekaterih krajih, zlasti goratih in hribovitih, je silno snežilo. Tudi okoliški hribovi so bili davi še močno zasneženi. tako Abac, Kurešček, Mokrec in ožak Krim, dalje Polhovgrajski Dolomiti in naravno naši gorski velikani, kjer je padlo do 20 cm novega snega.

Snoči okoli 19 se je začelo deloma jasiti. Dvignile so se megle in pokazali so se okoliški hribovi proti jugu v snežni odoj. To je mnoge vrt-

Prijetno sveže —
lepo dišeče
po vsakem pranju

Vedno z

GAZELA

GT.3-33

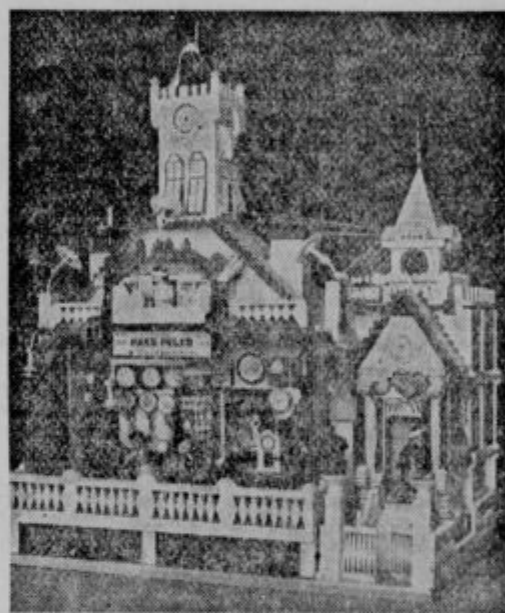
TERPENTINOVIM MILOM

Pere res belo!

Mojstrovina
urarskega pomočnika

Slovenska Bistrica, 19. aprila.

Maks Pelko, sin tukajšnjega urarja Josipa Pelkota, je pred kratkim dovršil prav svojevrsten urarski izdelek v obliki majhnega gradiča. V prtiličju se nahaja popolnoma opremljena urarska

delavnica. Osebe delavnice predstavlja mojstra, pomočnika, vajenca in strojepisko, izmed katerih vsak g/b pa opravlja svoje delo. A vseh gibljivih figur, ki jih je osem, žene en sam stroj celih pet ur. Stolpna ura kaže na tri strani. Ima svoj stroj, ki kaže točen čas. Razsvetljava z devetimi žarnicami oskrbuje akumulator, ki se nahaja v posebnem stolpu. Izumitelj namerava razstaviti svoj avtomat na ljubljanskem velesejmu, a do tega časa pa bo razstavljeno v izložbi urarja g. Zajca v Ljubljani.

Za osirotele otroke

Kr. banska uprava dravske banovine se še enkrat obrača na dobre družine in posameznike vseh slojev z iskreno prošnjo, naj sprejmejo osirotele in zapuščene revne otroke v brezplačno oskrbo.

Oskrbe najbolj potrebni bi bili otroci v starosti od 1 do 10 let in sicer predvsem dečki. Otroci se nahajajo v izreji in v zavodih, deloma pa še pri starših in drugih svojcih, pogostoma v obupnih razmerah. Ker so banovinski krediti za zaščito otrok nizki, ni mogoče rešiti vseh zaščite potrebnih otrok bede in lakote.

Kdor želi sprejeti katerega teh otrok, naj se izvoli, zglasti osebno ali posredno pri kraljevski banski upravi, oddelek za socialno politiko in narodno zdravje v Ljubljani, Knaflijeva ulica št. 9, poslopje banovinske hranilnice, I. nadstropje, soba št. 11.

Stranke iz okrajev Maribor desni breg, Maribor levi breg, Ljutomer, Murska Sobota, Ptuj, Dolnja Lendava, Slovenjgradec, Prevalje in Kočevje naj se obrnejo v tej zadevi na upraviteljstvo dečjega doma v Mariboru, Strossmajerjeva ulica.

Uboj v Slov. goricah

Ptuj, 20. aprila.

V Grapšincih pri Sv. Juriju ob Ščavnici je prišlo do strahovite žaloigre. Med skupino fantov, ki so bili vinjeni, je prišlo do pretepa, v katerem je navalila gruča pijancev na posestnika Cirila Lovre iz Ručmanecv pri Sv. Tomažu v Slov. goricah. Lovre se je nahajal usodnega dne v Grapšincih s svojo ženo na obisku pri svojih sorodnikih. Slučajno je po vasi gredoč razbil pri posestnici Mariji Sovce šipo na oknu. Zvenket šipe so čuli fantje, ki so pričeli takoj klicati na korajžje ter že v naslednjem trenutku napadli Lovreta. Pričeli so ga pretepati s palicami, sekiri in noži ter ga strahovito obdelali. Obležal je na tleh v mlaki krvi s strto lobanjo in razbitim očesom. Vaščani so prihiteli nesrečnemu možu na pomoč ter ga prepeljali v ptujsko bolnišnico. Nesrečnež je že pri prevozu v bolnišnico izdihnil. Orožniki, ki so bili o strahovitem dejanju obveščeni, so takoj pričeli zasledovati storilce ter so neke fante, ki so osumljeni sodelovanja pri zločinu, že prijeli.

FOTOAPARATE

svetovnih trdnj Zeiss-Ikon, Rodenstock, Voigtlander, Welta. Certo itrlma vedno v zalogi

Itofoodd. Jugoslovanske knjigarne v Ljubljani Miklošičeva c. 5.

Ljubljana

Združeni zasebni in trgovski nameščenci

Ljubljana, 19. aprila.

Snoči se je vršil v Rokodelskem domu izredni občni zbor »Združenih zasebnih in trgovskih nameščenov, in sicer za centralo in ljubljansko podružnico. Občnega zbora se je udeležilo blizu sto članov in prijateljev imenovane organizacije, ki so z živahno debato spremljali program, katerega je razvijal dosednji predsednik tov. Hvale. Ta je med drugim razvijal, da je danes samo organizacija prijatelj v nesreči, ko se vendar sleherni dan vršijo redukcije in novi brezposelni stopajo na ceste. Organizacija bo ščitila svoje člane pred delodajalci, v brezposelnosti pa jih bo gmočno podpirala, dokler bodo brez kruha. Poleg tega bo vršila med njimi kulturno poslanstvo: prirajala bo mesečne tečaje, ki bodo člane izobrazili strokovno, socialno, a hkrati jim bodo dali vpogled v celotno sodobno življenje. Za svoje pravice bodo nastopali v dnevnih listih, če pa jim ti ne bi dali prostora, si bodo ustanovili svoje lastno glasilo, ki se bo brez strahu zavzemalo za svoje člane vseh let in povsod. Novih članov se je v zadnjih dneh prijavilo nad 150, hkrati pa se je prijavilo več podružnic iz provincijalnih mest in trgov ter izreko centrali popolno zaupanje.

Po uvodnem govoru in poročilu tov. Hvaleta so se vršile volitve za centralo, kjer je bil izvoljen sledeči odbor: Kremžar, Bač, Pernišek, Triler, Hvale, Hartman in Šitar. Podružnica Ljubljana pa je dobila sledeči odbor: Rudolf Smrsu, inž. Košir, Preželj, Ložar, Kalan, Krvin, Vindišar.

Kaj bo danes?

Drama in opera: Zaprti.
Kino Kodeljevo: Ob 8: »Skrivnostna šestica«. Znižane cene.
Nočno službo imata lekarni: Mr. Sušnik, Marjini trg 5 in mr. Kuralt, Gosposvelska cesta 10.

Naj bo praznik ali post
Slamičev prav vsaki gost
se počuti zadovoljno
ker postrežen je dovoljno!

© Pototrgovina Jugoslovanske knjigarne v Ljubljani se je preselila na Miklošičevo ceto št. 5 v Radio-paviljon, poleg hotela Union. Na zalogi ima stalno fotoaparate vseh svetovnoznanih znamk od najcenejših do najdražjih. Fotopotrebitelje vseh vrst. Razvija in kopira po zmernih cenah. Oglejte si zalogo.

© Za nocojšnji koncert Vaše Prihoda vlada izredno zanimanje. Vsakogar, ki želi biti deležen drevi prvotnega umetniškega užitka, opozarjamo, da si kupi vstopnice še tokom dneva v Matični knjigarni. Cene posameznim sedežem so po 40, 30, 25, 20, 15, 12, 10 in 8 Din, stojišča po 7 Din, dijaška po 5 Din. Vaša Prihoda izvaja naslednje skladbe: Beethoven: Sonata G-dur, Schubert: Fantazija C-dur, Mendelssohn: Violinski koncert E-mol, Dvořák: Slovanski ples E-mol, Dvořák: Valček A-dur, Paganini: Variacije. Koncert se začne ob 20 v Unionski dvorani. Večerna blagajna začne posloovati ob pol 20 v veži pred koncertno dvorano.

© V Pollakovih tovarni na Sv. Petra cesti, ki je, kakor znano, sedaj last Mestne hranilnice ljubljanske, je bilo te dni odpuščenih 20 delavcev. To dejstvo nas preseneča, ker so naročila tu in zato odpušči s socialnega in tudi s stvarnega stališča niso utemeljeni. Ker utege vzkroki biti drugje, prosimo gospoda senatorja Hribarja, naj bi se za to stvar interesiral in ukrenil tako, da bi odpusti ne bili potrebni.

© Stanovanjske odpovedi. Pri okrajnem sodišču je bilo doslej vloženih 313 stanovanjskih odpovedi; razmeroma malo napram prejšnjim letom. Odpovedni roki so bil za april in maj. Za majniški selitveni rok je določenih 200 odpovedi. Računajo, da bo v majniku prav živahno preseljevanje strank, kajti mnogo odpovedi je bilo podanih privatno in ustmeno. Sello se bo okoli 350 strank. Največje povpraševanje je po malih stanovanjih, za katere se kar puljo delavske družine, nižji uradniki in privatni nameščenci. Te dni bo sodišče izvršilo več delozi. Takoj po praznikih sta že bili izvršeni dve. Deložiran je bil na Dunajski cesti neki invalid z družino, na drugem kraju pa neka priletna

učiteljica, ki je živčno bolna in so jo morali prepeljati v bolnišnico.

© Gramozna jama. Kako brezglavo stanovanjsko politiko je vodila mestna občina v gotovih delavskih problemih, jasno kaže nesrečna Gramozna jama, ki jo sedaj uradno opisujejo kot leglo nemorale in zatočišče raznih temnih elementov. Tam je pred leti občina zgradila več barak, kamor se je naselilo 24 družin z vso svojo beračijo in ropotijo. Najemnina je bila mesečno 25 Din. Mnogi so to najemnino redno plačevali, a sedaj morajo nositi posledice onih brezbriznikov, ki se sploh niso zmenili za najemnino. Večina, 18 strank dolgo je na zaostankih najemnine lepo vsoto 18.000 Din. Občina je že pred mesecem sodno odpovedala vsem »barakarjem« v Gramozni jami. Včeraj bi se imela izvršiti deložacija 18 najemnikov. Deložacija pa je bila odložena do 15. maja. Ta dan pa se morajo brezposelne izseliti vse stranke. Kam? Na to vprašanje ne more odgovoriti niti mestni stanovanjski oddelek niti socialopolitični urad.

© Ob priliki proračunske razprave. Na vprašanje, stavljeno v našem listu dne 19. t. m. nam mestno načelstvo pojasnjuje: Mestno načelstvo bo postopalo pri pripisutivki k državnemu strokovnemu izpitu bodisi iz pisarniške ali iz računske stroke po predpisih zakona ter bo merodajna za to le kvalifikacija, ki jo predpisuje zakon. — Prijavljene kandidatke, ki dejansko že več let vrše službo v eni ali drugi teh strok z uspehom, pristopa k strokovnemu izpitu seveda ne bo branilo, ker stoji mestna uprava slej ko prej na stališču, da vestnim in sposobnim uradnikom ni zavrtili poti k napredku, ker zavisi od tega tudi vestnost, iniciativnost in ambicioznost posameznika. O pristupu k izpitu pa končno odloča pristojno državno oblastvo, kjer se ti izpiti polagajo. — Vsem onim pa, ki imajo po zakonu predpisano kvalifikacijo za polaganje izpitov, mestna uprava ne bo delala nikakršnih ovir.

© Štirje ponesrečenci. V bolnišnico je neka usmiljena prepeljala z avtomobilom 21letno Miro Čibej, hčer upokojenega železničarja in sedaj zaposleno v železničarski restavraciji v ljubljanskem dvoru. Mira je nesla skaf vroče vode v družbi z drugo usmiljeno, pri tem pa se je skaf prevrnil in Mira se je polila z vročo vodo po hrbtu. Opekline k sreči niso nevarne. — 20letni ključavničar Stanko Jurman iz Trbovelj je pred dnevni pil neko kisline. Vzrok ni znan, vendar je fant k sreči izven nevarnosti. — V Križah pri Trzinu je padel in se poškodoval na desni roki Ludvik Ribnikar, 27letni delavec iz Križ. — Nevarno je ranjena 23letna Pepca Valentincičeva, posestnikova hčerka iz Mekin, ki jo je krava sumila z rogom v trebuh.

© Modne hlače — pumparce dobite najceneje pri Preskerju, Sv. Petra cesta 14.

© Dr. Debevec 22. in 24. aprila ne ordinira.

LJUBLJANSKO GLEDALIŠČE

DRAMA

Začetek ob 20.

Petek, 21. aprila: zaprti.
Sobota, 22. aprila: DAME Z ZELENI MI KLOBUKI. Red Sreda.

Nedelja, 23. aprila: ob 15: I. N. R. I. Izven. Znižane cene.
Ob 20: KROG S KREDO. Izven. Znižane cene.

Pri nocojšnji ponovitvi Shapesspearjeve tragedije »Hamlet« igra naslovno vlogo režiser g. Ciril Debevec. Predstava je za red B.

Abonento Reda Sreda opozarjamo, da imajo ta teden izjemoma tudi v soboto, dne 22. t. m. za svoj abonma dramsko predstavo in sicer »Dame z zelenimi klobuki«, to pa vsled tega, ker je Veliki teden izpadla predstava za njihov abonma.

Pasijonska igra I. N. R. I. Na splošno željo se ponovi pasijonska igra I. N. R. I. še na Belo nedeljo popoldne ob 15 v ljubljanski drami. Cene posameznim sedežem so od 24 Din navzdol.

OPERA

Začetek ob 20.

Petek, 21. aprila: zaprti.
Sobota, 22. aprila: PRI BELEM KONJČKU. Izven. Globoko znižane cene od 30 Din navzdol.
Nedelja, 23. aprila ob 15: PARSIFAL. Izven. Znižane cene.

Poizvedovanja

Najdena je bila zlata zapestnica v drevoredu Tivoli v nedeljo popoldne. Dobi se v Gosposki ulici 9 (priliteje) od 12—14.

Izgubila se je pisca ovrarka, ki sliši na ime »Diana«. Kdor jo je našel, ga prosim, da jo proti nagradi vrne na ime Bricelj, Na Kodeljevem 1.

narodnem duhu prav tako individualno kakor slikarji in kiparji, je bila povabljen v Pariz.

Udeležila so se polnoštevno sledeče države (poleg Francije): Avstrija, ki ima kakor Španija stalne zastopnike pri reviji L'architecture d'aujourd'hui, je med drugimi postala Behrens (ta je adaptiral Fellnerjevo hišo v Zagrebu), Hoffmann, Wagnerja, Loosa itd.; Španijo sta med drugimi zastopala Bringas in Sotto, Madjari, ki nimajo svojega zastopstva v Parizu, so se udeležili več ali manj s propagandističnimi nameni. Poljaki so nastopili kot grupa Združenih arhitektov, med katerimi naj pred vsem imenujemo Niemcewskiego, Brukalskega, Jakimowicza, Jastrebowskega, Majewskega, Rozanskega, Swierczyńskiego itd. Vseh je bilo nad 30. Z njimi je bila politična misel, zato so kolektivno nastopili. Izmed čehov je bilo zastopanih nad 20 arhitektov. Poleg treh Slovencev, ki smo jih že včeraj imenovali, je bilo še sedem Jugoslovancev, med njimi Ehrlich, Kojč, Zemljak, Sen, Baylon itd.

Po množini del so bili najbolj vidni Poljaki, kakovostno pa so bili najbolj ocenjeni Jugoslovani (ob priliki bomo prinesli ocene). Drugi narodi so učinkovali z obsežnimi projekti radi velikih nalog, v jugoslovanski umetnosti pa je videla kritika in občinstvo bolj notranje vrednote, ki so vzbujale veliko priznanje.

Zanimive so vezi med našimi in inozemskimi arhitekti. Po naši lepi reviji »Arhitektura« so poznali evropski arhitekti prizadevanja in umetniško višino jugoslovanskih arhitektov in zaprosili so za sodelovanje v svojih tovrstnih revijah. In tako prinašajo malone v elenični številki velike evropske arh. revije (L'architecture d'aujourd'hui, La revue moderne, The master builder, The architects' journal, The architectural review, Bygghästen (šved.), Architektur in Budownictwo (polj.), Rassegna di architettura (ital.), Styl (čes.) itd. reprodukcije načrtov in razprave naših arhitektov, pa kajpada tudi drugih, kar seveda kulturno približuje evropske države, a hkrati se na ta način spoznava duševnost in veličina posameznih narodov. Poleg stikov v re-

Maribor

□ Odditavanje elektroštevcev in izstavitev plačilnih listov za električni tok vršijo pri mestnem električnem podjetju inkasanti. Vsek ima določen okoliš z gotovim številom odjemalcev toka, katere običe mesečno enkrat. Delo je razdeljeno, da mora vsak dan od začetka meseca do konca meseca izvršiti račune za gotovo število strank, tako da oddita stanje števecv tekom enega meseca pri vseh odjemalcih svojega okoliša. Vrstni red, po katerem inkasanti obiskuje stranke, je tako urejen, da pride k istemu odjemalcu vsak mesec približno ob istem datumu. Večina odjemalcev je že na to navajena ter ima denar za to kar pripravljen. Oni pa, ki jih inkasanti ne najde doma ali ki ne morejo plačati, lahko poravnajo dolžni znesek po položnici čekovnega urada, ali pa pri blagajni mestnega električnega podjetja, kakor jim pač bolje odgovarja. Mestno električno podjetje je pripravljeno, da ustreže lahko izvedljivim željam svojih odjemalcev. Odbiranj elektroštevcev, ki bi se vršilo samo v prvih dneh vsakega meseca, pa ne more uvesti, ker ne bi podjetje preneslo stroškov za nastavitve velikega števila novih inkasantov, ki bi bili potrebni pri izpremembi obstoječega načina računanja toka. — To nam sporoča mestno električno podjetje.

□ Še eno gostovanje. Ker je imela gđ. Lubejeva prošlo nedeljo tako lep uspeh ter so morale oditi od blagajne cele množice, se njeno gostovanje v »Grofici Marice« ponovi to soboto 22. aprila ob znižanih cenah. To bo istočasno zadnja glasbena predstava na bloke.

□ V frančiškanski baziliki krajevo žarnice. V teku letošnjega leta je bilo izvršenih v frančiškanski baziliki že deset tatvin električnih žarnic. Vsakokrat je tat odnesel po pet ali šest žarnic. Skupna vrednost pokradenih žarnic znaša 700 dinarjev. Te dni pa se je zgledil v samostanu oo. frančiškanov berač, ki je povedal, da pozna tatu. Prodajal je baže ukradene žarnice pri zasebnikih in tudi pri starinarju. Berač je navedel tudi ime nepridiprava. Policija je dotičnega, ki ga je berač osumil tatvine, izsledila ter ga oddala v sodne zapore.

□ Salezijanski sodružniki se vabijo na sestanek v nedeljo, dne 23. aprila ob 4 popoldne v stolnem župnišču. Akademija radi tehničnih ovir odpade.

□ Preložitve gasilske tombole. Dobrodelna tombola mariborskega prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva, ki bi se morala vršiti 8. maja, se preloži radi nastalih tehničnih zaprek na kasnejši čas.

□ Mariborski dijak ponovijo v sredo, dne 24. aprila v tukajšnjem gledališču družinsko dramo velikega Norvežana Henrika Ibsena »Strahovec«. Režija g. Makso Furijan.

□ Saharin. V skladiščih tukajšnje glavne carinarnice se je nabralo od raznih zaplem skupno okoli 80 kg saharina. Ta saharin bodo prodali na javni licitaciji zasebnim kupcem. Licitacija se bo vršila dne 24. aprila t. l. ob 9 dopoldne v pisarni kazenskega oddelka carinarnice. Skupna vrednost zaplenjenega saharina je 17.780 Din. Kupec saharina, ki nima zakonskega pooblastila za nakup in prodajo umetnih sladil, mora imeti tozadevno dovoljenje banke uprave.

□ Cesta napreduje. Dela za otvoritev cestne zveze med Smetanovo in Orožnovo ulico naglo napredujejo. Delavci so podrli že vse plove, ki so stali novi cesti na poti ter bodo kmalu končali tudi zemeljska dela. S tem bo omogočen prehod za pešce po novi ulici skozi dvorišče Zidanškove hiše na Strossmajerjevo ulico. Vozni promet pa bo omogočen šele jeseni, ko se podre Zidanškova hiša; v poslopju se namreč stanujejo stranke, ki se izsele šele po trimesečni odpovedi.

□ Zanimiva sličnost. Preiskava v zadevi vlomov pri carinskem posredništvu Jaklič se nadaljuje z vso vnemo, vendar ni doslej dobila policija še prave opore za pravi udarec proti vlomilec. Zanimiva je sličnost tega vlomov z vlomom v isto pisarno pred dvema letoma. Takrat so odšli vlomilci, ki so navrtali blagajno, praznih rok, bil pa je zgolj slučaj, da niso odnesli ogromnega plena. Na skrivnostnost način so morali vlomilci doznati, da bo moral carinski posrednik Jaklič naslednjega dne zjutraj ob osmi uri založiti na carinarnici znesek Din 600.000 kot kavejco. Cisto pravilno so kalkulirali, da bo posrednik ta denar že prejšnjega dne dvignil v banki ter ga preko noči shranil v svoji blagajni. Slučajno pa v banki omenjenega dneva niso imeli toliko gotovine in jo je dobil posrednik šele naslednje jutro. Bila je to čudovita sreča, kajti zjutraj je našel svojo močno blagajno navrtno in izpraznjeno.

□ Konec gledališke sezone. Mariborsko gledališče zaključuje letošnjo sezono sredi meseca

maja. V tej sezoni se vzporedno še dve dramski deli.

□ Popravilo Marijinega znamenja. Spominško Marijino znamenje na Glavnem trgu je potrebno nujnega popravila; v našem listu smo že opetovano opozarjali, da je treba ta spomenik rešiti propasti. Te dni si je ogledala znamenje posebna komisija, v kateri so bili konservator dr. Stele, zastopniki mestne občine, gradbenega urada in Opleševalnega društva. Komisija je ugotovila, da bi zahtevalo celotno popravilo vsega okoli 30.000 Din. Ker pa takega zneska trenutno nima na razpolago niti opleševalno društvo, niti mestna občina, je bilo sklenjeno, da se izvrši popravilo znamenja v posameznih etapah. Z najnujnejšimi deli se bo pričelo že v najkrajšem času.

□ Smrten strel v prsi. Pri Sv. Jerneju, na Pohorju, je prišlo do strahovite žaloigre, ki je deloma še nepojasnjena, ker je ena žrtev obležala mrtva pod smrtonosnim puškinim strelom, storilcu pa se je posrečilo, da se je z begom odtegnil roki pravice. O žalostnem dogodku doznavamo naslednje podrobnosti: Pri posestniku Matevžu Ribiču se je nahajal kot najemnik in dinar Anton Valant. Že dalje časa je vladalo med najemnikom in gospodarjem napeto razmerje radi nekega zneska, ki ga je Valant dolgoval Ribiču. Prepri in tudi grožnje so si dnevno sledile. Te dni pa je Ribičeva žena Antonija odzvela Valantu hlače, da bi se tako kril njegov dolg. To ga je spravilo v ogenj. V preprihu s svojo gospodnjo je zagrabil za lovsko puško, visečo na steni ter ji prestrlel iz neposredne bližine telo. Strel jo je zadel v prsi, raztrgal življenske organe ter jo na mestu usmrtil. Ko je Valant videl strahovite posledice svoje nesrečne jeze, je vrgel puško na rano ter izginil v gozd. Domači, ki so prihiteli na strel, so zaman skušali mrtvo gospodnjo obuditi k življenju. Strelca si iz strahu pred njegovo puško niso upali zasledovati. Obvestili so orožnike, ki pa so doslej zaman iskali Valanta. Najbrže je utekel preko meje v Avstrijo ter se skriva v samotni obmejni gozdni planjav. O zločinu so bile obveščene tudi avstrijske oblasti, ki vršijo poizvedovanje za storilec tudi na oni strani meje. — Dogodek je povzročil na Pohorju mnogo razburjenja in vznemirjenja.

□ Meso se draži. Mariborske gospodinjice z neprijetnim občutkom opazujejo, da se je pričela cena mesa precej dvigati. Je to posledica podražitve živine, ki je v ceni poskočila.

□ Vrbano sprehajalščice. Mariborčani, ki zahajajo v Kamnico, bodo z veseljem pozdravili preureditev izprehajalne poti proti Kamnici po Vrbano cesti. Pot bo namreč temeljito prenovljena, obenem pa se bo letos škropila vozna cesta in sicer redno večkrat na dan. Cesto bodo škropili do mestne meje, ker je ni mogoče zanesti za avtomobilski promet.

□ Beračenje in mestni soc. politični urad. Spričo pojačenega beračenja po mestu v zadnjem času, ponovno opozarja mestno načelstvo, prebivalstvo mesta Maribora, da beračem ne izroča denarja, marveč izključno le omenjene nakaznice po 50 par, ki jih beračem, kadar so nabrali najmanj 10 nakaznic, zamenja socialno-politični oddelek mestnega načelstva bodisi za denar bodisi za živila in druge življenske potrebščine. Berači, ki ne bivajo stalno v Mariboru, se izločijo in odpravijo v njihove domovinske občine, sumljive osebe pa izroče policijski oblasti. Ker se bo zlorabljen beračenje v mestu odpravilo le, če bo prebivalstvo podpiralo stremeljenje mestne občine, se tem potom vnovič pozivajo vsi Mariborčani, da pri podpiranju beračev uporabljajo zgolj uradne bloke, ki jih je izdalo mestno načelstvo.

□ Šahovska tekma v kavarni Jadran se kmalu prične. Igralo se bo po kup-sistemu v eni ali dveh skupinah. Prijave se sprejemajo še tokom tega tedna v kavarni Jadran ali na pri prof. Favaju. Doslej so določena 4 darila. Prvi sestanek se vrši v kavarni Jadran v nedeljo 23. t. m. dopoldne. Vsi prijavljeni in reflektanti naj pridejo, da se določijo dnevi igranja.

□ Dolgi prsti so ga izdali. Lep uspeh je dosegel daktiloskop mariborske policije g. Grobin. Iz Soštanjja so mu poslali tamonjski orožniki razbito šipo s prstnimi odtisi vlomilca, ki je oplenil gostilničarja Skazo v Topolščici. Po odtisih je daktiloskop ugotovil, da je bil v Soštanjju na obisku že dolgo zasledovani drzni vlomilec Anton Kac, ki ga zasledujejo naše in avstrijske oblasti radi številnih vlovov.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Petek, 21. aprila: Zaprti.
Sobota, 22. aprila: Ob 20: GROFICA MARICA. Gostovanje g. Marice Lubejeve. Znižane cene.

† Srečko Albini. Te dni je umrl v Zagrebu znani hrvatski glasbenik Srečko Albini, ki se je rodil v Županji v Slavoniji leta 1869, a je po končanih glasbenih študijah nastopal kot gledališki kapelnik v Gradcu, Dunaju in Zagrebu, kjer je končno postal ravnatelj opere. Leta 1919 je bil upokojen. Njegova dela so večinoma opere, med katerimi zavzema »Barun Trenk« častno mesto. Saj so jo igrali po vsej Nemčiji, Avstriji, Italiji, Češki in celo v Londonu. Tu so znani pred vsem motivi slavonških ljudskih napevov, ob katerih se pleše narodni ples. Poleg operet je dal Albini več uvertur, kantat ter salonskih klavirskih kompozicij.

Dr. Antun Barac, profesor za književnost, pripravlja kritično Zgodovino hrvatske književnosti 19. in 20. stoletja, s čimer bo izpolnil veliko vrzel v hrvatski literarni zgodovini. Poleg tega piše dve obsežni razpravi o Skerliću in Matošu ter o Zgodovini hrvatske kritike.

Pavel Kunaver: V prepadih. Mohorjeva knjižnica, 56. zvezek. Založila Družba sv. Mohorja, natisnila Mohorjeva tiskarna v Celju. — Kunaverjeva razprava, ki jo je lanske leto prinašala »Mladika« skozi vse letnik, je izšla te dni v posebni knjigi. Knjiga, ki je dober vodič v podzemlje, v vse pravilne skrivnosti jam, je pisana z živahnostjo, napetostjo in toplo ljubeznijo, kar je pač umljivo, če pomislimo, da je Kunaver sam preprozel vse te jame po Krasu, izmeril jih in ujel njihova čuda v fotografirani aparat. Poleg jam s kraskega področja je opisal Kunaver tudi več jam z ostalega slovenskega sveta, katerim je posvetil mnogo pozornosti in katere je opisal s tako jasnostjo, da jih bo sleherni človek z užitek prebiral. Avtor je izpolnil s pričujočo knjigo obetno vrzel v našem jamoslovju — v poljudni obliki je napisal knjigo o podzemeljskih čarih in strahotah ter na ta način odprl najširši plastem vrata v podzemeljsko znanost. — Knjiga se dobi v vseh knjigarnah in stane brošur. 24 Din, vez. 36 Din; člani Mohorjeve družbe jo dobe 25% ceneje, če jo naroče naravnost pri založnici. I. G.

Kulturni obzornik

Delo in načrti naših mladih arhitektov

Ze včeraj smo poročali o Mednarodni razstavi sodobne arhitekture v Parizu, ki se je vršila od 1. do 13. aprila in katere so se udeležili vsi vidnejši arhitekti evropskih držav, med njimi tudi deset Jugoslovancev. Zanimalo pa me je poleg velikopoteznosti razstave in morebitnih priznanj naših arhitektov tudi o delu in načrtih naših arhitektov doma, zato sem stopil k gosp. arhitektu ing. Dragotinu Faturju, ki je bil prav za prav prvi povabljen v Pariz, pa tudi iz domovine plete najtesnejše kulturne vezi z ostalimi evropskimi narodi.

Ljubomir Ilić, arhitekt iz Splita, ki živi stalno v Parizu, je izposloval lep prostor na Mednarodni razstavi sodobne arhitekture (to je priredila pod pokroviteljstvom prosvetnega ministra L'architecture d'aujourd'hui) za jugoslovansko sodobno arhitekturo. Kot znan predstavnik te je bil povabljen gosp. Fatur, ki je pa to sporočil klubu, na kar se je odločilo deset jugoslovanskih sodobnih arhitektov, da bodo sodelovali na imenovani razstavi z 12 deli. — Kaj prav za prav loči sodobne arhitekture od starejše generacije? Mladi se bore proti neločljivi tradiciji starih. Specialno v Jugoslaviji nastopajo proti tako zvanemu kranjskemu slogu (Slovenija), proti madjarskemu vplivu (barvaisti ornament, Hrvatska) in proti arabsko-bizantinskemu slogu (Srbija). Mladi ne žive za umetnost radi umetnosti, za lepoto radi lepote; njihova funkcionalna arhitektura mora služiti v celoti človeku. Hiša n. pr. ni zanje lepo zamišljena zgradba, marveč vr organizem, poln življenja, ki je v podrobnostih na službo človeku. Stara generacija pa živi bolj za lepoto kot za koristnost. In ravno sodobna generacija, ki je prav za prav evropska, vendar pa ustvarja v svojem

Dnevna kronika

Koledar

Petek, 21. aprila: Anzelim, cerkveni učenik; Simeon, škof.

Novi grobovi

† Gospa Karolina Bozzini. Na svojem domu za gradom 11 v Ljubljani je 20. aprila umrla v častitljivi starosti 89 let gospa Karolina Bozzini, roj. Brückler. Pogreb bo v petek ob 14. Naj počiva v miru žalujočim sinovom in hčerki izrekamo svoje sožalje.

† Gospa Terezija Koman. V splošni bolnišnici je v četrtek izdihnila gospa Terezija Koman, roj. Brückler. Pogreb bo v petek ob 14. Naj ji sveti večna luč žalujočim sinovom in hčerki izrekamo svoje sožalje.

† Mali Lovrenc. V Selih pri Kamniku je zapel v Gospodu vrli križanski poklop Lovrenc Mali, oče g. Kaspara Gregorja Malija. Požlopali ga bodo danes ob 10 popoldne. Naj počiva v Gospodu! Vsem otrokom ter sorodnikom izrekamo svoje sožalje.

† Peter Urbanc, gostilničar na Tržaški cesti 9 v Ljubljani, je zatisnil oči v sredo 19. aprila. Pogreb bo danes ob 16.30. Naj počiva v miru! Žalujoči vdovi in vsemu sorodstvu bodi izrečeno naše sožalje.

† Smrt v Vavti vasi. Na cvetno nedeljo popoldne je umrla naglo smrti 84 letna mati g. Josipa Grbec, postajnega načelnika v Straži. Na Vel. noč pa je rešila »božja dekla« dolgotrajnih bolečin gospo Ano Vintar, vdovo pokojnega lesnega trgovca Ivana Vintarja. Zapušča obilo družino: 5 sinov in 6 hčer, ki se pa že vsi preskrbeli — razum najmlajšega sina, kateri študira na univerzi.

† Dr. Vladimir Nikolić — Podrinski. Te dni je umrl v Zagrebu znani hrvatski borec za državno-pravno individualnost Hrvatske proti Madžarski, dr. Vladimir Nikolić-Podrinski. Bil je sin bogatega zagrebskega trgovca, ki je po svojih visokosloških študijah kaj kmalu zasedel mesto velikega župana modrostruške županije, kasneje je bil izvoljen za podbana in še do drugih visokih mest se je povzpela. Nasiravno se je gibal bolj med aristokratsko družbo, je vendar vse svoje življenje posvetil borbi za hrvatsko samostojnost in mnogokrat je s plamtečimi besedami in z orjaškimi dejanji rešil svojo domovino pred težkimi zakoni v budimpeštanskem državnem zboru. Hrvati hranijo nanj hvaležne spomine.

Ostale vesti

— Novi »Slovenec« roman iz irske zgodovine »Rary O' More« bo začel izhajati v nedeljo 23. aprila. Opazujemo na ta roman vse svoje bralce in prijatelje lepega čtiva.

— Romanje k Materi božji na Trsat bo nepreklicno o Binkoštih 3. in 4. junija. Vsem, ki ste se prijavili do 20. t. m. in tako zagotovili poseben vlak in polovično vozovino, se romarski odbor — iskreno zahvaljuje. Posebni romarski vlak bo vozil iz Ljubljane čez Zidani most, kjer bo sprejel še romarje iz mariborske škofije, če teh ne bo do 1. maja vsaj 300, da bi imeli svoj poseben vlak iz Maribora. Prijave bomo sprejemali še do 5. maja, vendar je poseben vlak iz Maribora odvisen od prijav do 1. maja. Ako bo 1. maja zagotovljen poseben vlak tudi iz Maribora, bo vozil ljubljanski poseben vlak po stari navadi čez Novo mesto-Karlovec. Te dni izide romarski list, ki ga bomo poslali brezplačno vsem župnim uradom in duhovnikom, vsem lanskim romarjem in vsem tistim, ki so se, ali ki se bodo letos še prijavili. Po 5. maju ne bomo mogli nikogar več sprejeti, ker bo ta dan določeno število vozov, kakor tudi smer posebnega vlaka. V listi bodo vsa potrebna navodila in pojasnila, kakor tudi odgovori na razna vprašanja, ki so jih prijavitelji naslovili na romarski odbor. List bomo poslali vsakomur, ki se nam javi, brez oziroma, če se romanja udeležiti ali ne. Prijatelje in znance prosimo, naj še te dni poigitarajo za čim lepšo udeležbo. Kdor nam prijavi 10 romarjev dobi eno izkaznico zastopnik. Izlet po morju na otok Krk bo popolnoma brezplačen za one, ki bodo imeli romarsko izkaznico. Zadnji tedni za prijavo poteka! Pišite še danes dopisnico na naslov: Romarski odbor, pri »Sveti vojski«, Ljubljana, Dunajska cesta 17.

— Binkoštni izlet Jadranske straže na Hvar—Vis—Komiža. Jadranska straža v Ljubljani priredi od 3. do 8. junija 1933 izlet na Jadransko morje. Znano je, kako odlično so se obnesli vsi ti izleti, in kako so bili prijetni in poučni. Letošnji izlet se vrši na Hvar—Vis—Komižo. Izletniki se bodo odpeljali v soboto, dne 3. junija, z vlakom v Split. V nedeljo nadaljujejo potovanje na Komižo, kjer ostanejo čez noč. Dne 5. junija se odpeljejo na Vis, kjer ostanejo ves dan; 6. junija pridejo na Hvar, od koder se vrnejo 7. junija v Split in od tu zvečer v Ljubljano. Celo potovanje, ki bo trajalo 5 dni, bo stalo za 1. prostor 950 Din., II. prostor 850 Din., za podmladek pa 500 Din. Omenjene vsote se plačujejo v treh obrokih in sicer 25% pri prijavi, 25% do 1. maja, 50% do konca maja. Izlet se vrši, če se prijavi do 100 oseb. Prijave za izlet sprejema pisarna Jadranske straže v Ljubljani, Gledališka ul. 8, pritličje.

— Za vse udeležence občnega zbora Oblastnega odbora Združenja vojnih invalidov dravske banovine v Ljubljani, ki bo dne 23. aprila t. l. ob 9 popoldne v dvorani Delavske zbornice v Ljubljani, je dobljena polovična vožnja. Vsak, naj si bo delegat ali pa član, ki hoče na občni zbor, naj kupi na odhodni postaji celo vozno karto in naj je v Ljubljani ne odda, ker bo skupno s potrdilom o udeležbi služila za povratek. Na občni zbor pridejo predsednik Osrednjega odbora g. B. Nedić, g. Mrvaljević in odbornik g. Ranković, ki bodo podali za namena poročila o stanju in delovanju Združenja, o položaju glede invalidskega zakona in o kongresu CIAMAGA. Vsem članom priporočamo, da se udeležijo tega za nje zanimivega občnega zbora, naše prijatelje pa vabimo, da nas počastijo s svojo udeležbo. Krajevnim odborom, posebno onim iz bližnje okolice naročamo, da propagirajo med članstvom, da bo udeležba čim množičnejša, tako da bo dvorana delavske zbornice polna. Oblastni odbor.

— Dobrovoljci Potekel je rok za vlaganje prošnje za nova uverenja 1929 leta. Marsikdo je po nevednosti zamudil ta rok. Vsi ti niso mogli radi tega dobiti novih uverenj in zaprositi za zemljo, ki jim po zakonu pripada. Po čl. 42 finančnega zakona 1933/34 je bil podaljšani rok za vlaganje prošnje za dobrovoljsko uverenja do 30. sept. t. l. Kdor zamudi ta rok, izgubi za vedno pravico do uverenja — zemlje. Javite takoj podpisani organizaciji, ali za mariborsko okrožje Kraljevi organizaciji v Mariboru (Vrbanova 69) svoje točne naslove, da se dostavijo predpisane tiskovine. Pravico do dobrovoljskega svojstva imajo po pravilniku, čl. 1., vsi tisti, ki so stopili v srbsko ali črnogorsko vojsko za časa vojna: 1875—78, 1885—86, 1912—13 in 1914 do 5. novembra 1918. K zadnji skupini spadajo dobrovoljci: Solunci iz Rusije, Srbije in Amerike, Murmanci, oni iz odreda podpolkovnika Andjelkovića, ki so prišli v Dubrovnik, Pivkovega bataliona, skupina prote Mitrovića s

Korzičke, vsi ki so prišli iz Italije (Nocera Umbra) v Mikro. Pogoj pa je, da so služili do demobilizacije ali če so bili popreji po zakonu odpusteni iz komande. Poleg imenovanih imajo pravico do uverenj tudi oni nacionalni delavci, ki so pomagali doma pred 5. XI 1918 s požrtvovanjem in aktivnim sodelovanjem k narodnemu osvobojenju. Enako pravico do uverenja imajo žene in otroci pokojnih dobrovoljcev, očetje in matere pa le, če so siromašni ali če so jim bili pokojni edini hranitelji, kar bodo morali dokazati slednji z dokazili pristojnih oblastev.

Vsi člani imajo po odloku prometnega ministarstva št. 4844 od 10. marca letos, pravico do četrtnske vožnje na zborovanje v Belgrad. Imeti morajo predpisane članske legitimacije s slikami in plačano članarino za tekoče leto. Zborovanje bo 30. t. m. v Belgradu. Kraljeva organizacija vojnih dobrovoljcev v Ljubljani.

— Koroški in prekmurjski vojni dobrovoljci imajo pravico do dobrovoljskih »uverenj«, če dokažejo, da so »pomagali doma pred 5. novembrom 1918 s požrtvovanjem in aktivnim sodelovanjem k narodnemu osvobojenju«, kakor je to razvidno iz sporočila ljubljanske dobrovoljske organizacije.

— V Službenem listu kraljevske banke uprave dravske banovine št. 32 od 19. t. m. je objavljena »Uredba o izpremembah in dopolnitvah uredbe o organizaciji posredovanja dela« dalje »Odločba o mednarodnih velesojih v Ljubljani«, »Razpis« — pogoj, ob katerih so uporabljani avtomobili zasebnikov ob uvozu oproščeni carine, »Odločba o izpremembi v pravilih o opravljanju profesorskega izpita«, »Dopolnitev v pravilniku o pogodbenih državnih postah«, »Razpis« — odločba o uvozu carini na parne kotle za centralno kurjavo in na radiatorje, »Dopolnitev čl. 6 pravilnika o ureditvi prometa z devizami in valutami«, »Objavljanje višine premije v borznih tečajnicah«, »Dopolnitev v pravilniku o postranskih prejemkih uslužbencev drž. prometnih naprav« in »Objave banke uprave o pobiranju občinskih trošarin v letu 1933«.

— Pri številnih težkočah ženskega spola povzroči naravna »Franz-Josef« grenčica najboljšo olajšavo. Spričevala klinik za ženske bolezni dokazujejo, da se uporablja zelo milo odvajajoča »Franz-Josef« voda posebno pri porodnicah z izbornim uspehom. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

— Krive prisege oproščena. Pred malim senatom sta se v terek morala zagovarjati tudi dva stara moža, 66 letni posestnik Jože Žibert in njegov brat 64 letni France Žibert, oba iz Suhe, občina Predoslje pri Kranju, ker sta bila obtožena krive prisege v nekem civilnem procesu, tekočem pri ljubljanskem deželnem sodišču. Ignac Žibert je tožil Marijo Žibert in njeno sestro Ana na plačilo 61.000 Din, češ, da so toženki pomagali ostali Žiberti pri vseh poljskih delih že dolgo let. Oba obtožena sta pričala v prilog tožitelju Ignacu, nakar je sledila ovadba zaradi krive prisege. Pred malim senatom pa so mnoge priče potrdile navedbe obeh obtožencev in zato ju je sodišče oprostil.

— Pregled Ivan: Zbrani spisi. Osmi zvezek: Simon iz Praš; Usehli vrelci. V Ljubljani, 1933, založila Jugoslovanska knjigarna. Str. 218; cena vez. knjigi 60 Din, broš. 45 Din. — Pregledj pomen v našem slovarstvu je že danes nesporen in slovstvena zgodovina ga bo vedno imenovala med našimi največjimi pripovedniki, med živimi našimi pisatelji pa zaradi le njemu svojih kvalitet, stvarnih in oblikovnih, sploh nima tekmeča. Toda njegovo veliko slovstveno delo je bilo tako raztreseno po raznih revijah in pri raznih založnikih, da je bilo res prav težko dobiti o njem točno sliko, zato so bili ti-le »izbrani spisi« že vprav nujno potrebni in vsak prijatelj naše lepe knjige bo založnici zanje iskreno hvaležen. Dočim nam je prinesel prejšnji zvezek Pregledje poljudne »Ženske povesti«, pa objavlja ta zopet dve visoko kvalitetni umetni, ki stavi na bravca že precejšnje zahteve, vendar jih bo z največjim pridom užival tudi preprostejši prijatelj lepe knjige. Zlasti »Simon iz Praš« je v našem slovarstvu edinstven, izredno uspeh poskus globoko in umetniško zajetega življenjepisa v leposlovni obliki in mirno lahko trdimo, da pri nas še nihče ni ustvaril slike, kakršno nam je podal tu Pregledj o Simonu Jenku. Nič manj zanimiv in notranje celo precej soroden je tudi drugi spis tega zvezka »Usehli vrelci«, v katerem nam slika Pregledj zopet na popolnoma svojski način modernega pesnika Franceta Zornika in njegovo smrt. Pisatelj nam označuje spis za fragment, kar je sicer točno vendar je že v tej obliki miselno tako bogata in globoka slika sodobne literarne družbe, da skoraj nima primere v našem slovarstvu. Zdi se nam odveč bravca še posebej opozarjati na ta zvezek, kakor tudi na Pregledje »Izbrane spise« sploh. Imeti bi jih morala prav vsaka slovenska hiša, ki se prišteva med kulturne, a tudi med preprosti ljudstvom je Pregledje ime že dolgo in jako dobro znano. Zunanja oblika in oprema zbirke sta jako lepi in okusni.

— Vse slovenske gledališke odre opozarjamo na 4. zvezek ljudskih iger, ki ga je izdala in založila Misijonska tiskarna v Grobljah. Prinaša izvirno slovensko delo mladega pisatelja Franceta Brenka: »Koroške tihotapce«. Drama se godi v naši polpretekli zgodovini, v času bojev za naš Korotan. Na to zgodovinsko osnovo je pisatelj spretno postavil v medsebojno odvisnost skupino ljudi, ki se borijo za ljubezen do domače zemlje, naroda, družine in dekleta. Opisuje naš slovenski življenj v Korotanu za časa koroških bojev, torej ene naših največjih narodnih bridkosti. — Odigrava se v naših visokih gorah, porablja divje romantične nevarnosti v skalovju, ki jih morajo prestajati tihotapci, ki prenašajo tobak in saharin, da si zaslužijo za življenje, ali pa so tihotapci, da so se lahko umaknili iz doline, kjer vladata strast in razdejaje, v svobodne hribe. — Igra bo brez dvoma dobrodošla vsem slovenskim odrom, saj je tako živo zvezana z življenjem vsakega Slovenca. Poleg tega je za odre lahko uprizorljiva, ker zahteva za scenerijo le gostilniško sobo in skalno grapo v gorah. Dober režiser bo igro lahko uprizoril v polni sezoni na prostem. Knjižica se lahko dobi pri Ljudski knjižnici na Miklošičevi cesti ali v Misijonski tiskarni Groblje-Domžale.

— Da bo Vaš otrok zdrav in vesel! dajte mu »Energine« za krepitev krvi, živcev in teka. »Energine« pospešuje razvoj otroka. Otrokom 3krat na dan po 1 malo žličko okusnega »Energina«. »Energine« se dobiva v lekarnah, pol litra 35 Din.

Celje

»Koncert Akademskoga pevskega zbora iz Ljubljane, ki se bo vršil v nedeljo 30. aprila v veliki dvorani Ljudske posojilnice v Celju, obeta biti za Celje izreden umetniški užitek. Na programu so same izbrane točke skladatelja Foersterja, zato upamo, da se bo celjsko občinstvo odzvalo vabilu polnoštevilo in pričakujemo, da se ne bo več pripetil slučaj, kakor v letošnji sezoni večkrat, ko so morale biti zaporedoma odpovedane gledališke in koncertne prireditve, ker je celjsko občinstvo pokazalo zanje premalo smisla. Ta teden se se vrši redprodaja vstopnic po hišah in prosimo vse, da prodajalcev itih ne odklanjajo, temveč naj vsak stori svojo dolžnost in s tem pokaže, da zna ceniti stremiljena naše akademske mladine.

»Poročila sta se g. Jožef Kit, mizar v Celju, in gdnca Cecilija Prah, kuharica s Sp. Hudinje. Čestitamo!

»Umril je v Zagradu Janez Janežič, 83 letni občinski revež. N. v. m. p.!

»Zborovanje poštinskih uslužbencev. Združene poštne uslužbenecv kraljevine Jugoslavije, dravska sekcija, bo imela v nedeljo 30. aprila ob 16 v prostorih Celjskega doma sestanek o ustanovitvi pododbora v Celju.

»Javno cepljenje otrok za mesto Celje se bo vršilo v četrtek 11. maja od 4 do 6 popoldne v Zdravstvenem domu. Za otroke, ki bi izostali prvič, se bo vršilo ponovno cepjenje 18. maja ob istih urah. Pozivajo se starši, da prinesejo k cepljenju vse leta 1932 rojene otroke.

»Izsledeno kolo. Dne 24. septembra 1932 je bilo na Mariborski cesti pred gostilno Delakorda ukradeno g. Goršku Antonu, tovarniškemu delavcu s Sp. Hudinje 48, moško dvokolo. Sedaj je bilo to kolo izsledeno pri Alojziju Boršču, kmečkemu sinu iz Desenič, in bo prišlo zopet v roke pravega lastnika.

»Ukraden ženski plašč. Dne 16. aprila je bil ženi privatnega uradnika g. Amandi May, Kralja Petra cesta 28, ukraden ženski plašč, Coubercout, drap, vreden 800 Din.

»SK Jugoslavija v Celju je ustanovila damsko sekcijo. V začetku se bo gojila predvsem lahka atletika in damski table-tenis. Prijave novih članic sprejema gdnca Milka Pogrjac. Table-tenis sekcija bo imela treninge ob ponedeljkih od 18 do 20, lahka atletika pa ob petkih od 18 do 20 in sicer oboje v Domu.

»Sport v nedeljo. V nedeljo se bo vršila ob 17 na igrišču pri Skalni kleti prvenstvena nogometna tekma med SK Olimpom in SK Atletikom.

Trbovlje

Občinske davščine. Na občinski deski je nabit seznam onih posestnikov, kateri so oproščeni plačanja psetine za svoje pse-čuvaje za tekoče leto. — Najkasneje do 30. maja t. l. morajo dvigniti na občini znanke po 5 Din. Ta termin velja tudi za ostale zamudnike.

Redukcije med višjim uradničtvom TPD. Kolikor je dosedaj razglašeno, bodo sedaj tudi več uradnikov odpustili ozir. upokojili, in sicer obratovodje inž. Homan, inž. Schneider in inž. Keck, za druge se ni gotovo. Ker je višjim uradnikom po 10 letih službe zagotovljena poleg odpravnine še pokojnina z odpustom, ne bodo tako hudo prizadeti.

Ptuj

Pevsko društvo »Cecilija« v Ptujju priredi s sodelovanjem okoljskih pevskih zborov v nedeljo, dne 23. t. m. ob 15 v društvenem domu koncert s tekmo. Tekmujejo naslednji zbori: Sv. Janž na Dravskem polju, Sv. Tomaž v Sl. gor., Sv. Trojica v Haložah, Velika Nedelja, Sv. Marjeta niže Ptujja, Sv. Vid pri Ptujju in »Cecilija« iz Ptujja. Skupne zборе vodi pevovaljca g. Franc Petek.

Vlom. Neznani vlomilci so vdrli v vinsko klet pri Sv. Bollenku v Haložah, last posestnika Franca Predikace iz Podloža. Odnegli so preko hektoliter vina in razno vinogradno orodje. Orožniki so vlomilec že na sledu.

Ptujski živinski sejmi. Konjski in goveji sejmi, ki se je vršil v terek, dne 18. t. m. je bil slab obiskani. Prignanih je bilo 359 glav in sicer 155 krav, 50 telic, 82 volov, 18 bikov in 104 konji. Prodanih je bilo 89 glav. Cene so ostale neizpremenjene. — Še slabši je bil svinjski sejem v sredo, dne 19. t. m. Prignanih je bilo le 32 svinj, prodanih pa 7. Tudi tu so ostale cene neizpremenjene. Slab obisk obeh sejmov je pripisovati temu, da se vrši prihodnji ponedeljek, dne 24. t. m. letni, takozvani Jurjev kramarski in živinski sejem. Kakor vsako leto, se pričakuje tudi letos na tem tradicionalnem sejmu obila udeležba. — Prihodnji običajni živinski sejem se bo vršil v terek, 2. maja t. l.

Ljutomer

Znamenito komedijo »Beneški trojčki« uprizoril gledališki odsek Marijanske kongregacije v Ljutomeru v nedeljo, dne 30. aprila ob pol 16 popoldne v dvorani Katoliškega doma. Podal ji bo zopet brat Korošec Slavko. Stari burkež Harlekin pa ti bo pripravil smeja, da bo nehoti pozabil na žalost in skrb, si ohladil živce in se nasrkal zdravja in vedrosti. Pridi peš, s kolesom ali z vlakom in ne bo ti žal.

Javni nastop, ki ga priredi Glasbena šola v Ljutomeru prihodnjo nedeljo popoldne, obsega večnoma orkestralne točke, da učenici pokažejo sadove svojega truda. Na tudi mladinski zbor zapoje pet pesmic, štiri Adamičeve narodne in eno srbsko narodno v kompoziciji Mokranjca. Mladinski nastopi so vedno lepi.

Jesenice

Turistovski klub »Skala« je priredil razstavo slik fotoamaterjev tega kluba. Dovednajst amaterjev je razstavilo 206 slik, katerih je nisi mogel nagledati, tako krasno in izvirno so mnoge. »En starček je živel in par slik tovarne KID, ki je posneta z vrha martinarskega dimnika, kakor tudi mnogo drugih, so imele vse tri dni obilo obduovalcev. Mnogo slik je bilo prodanih, nekatere celo po večkrat. Jeseniški »Skalci« je na velikem uspehu razstave samo častitati.

Jih že imamo, namreč narcise ali ključavnice kakor jim tu pravimo. Zdaj se bo zopet pričelo pustošenje travnikov in nabiralec te tako priljubljene cvetlice jih bodo nanosili v dolino cele koše. Potem pa jih dobijo vsepovsod po cestah, na kolodvoru, v vlakih raztresene in romandrane. Lastniki travnikov pa se jezijo nad tako brezobzirnostjo mestnih izletnikov. Mislimo, da bi se vsakdo teh zadovoljil s par cvetlicami, ne pa da jih nitrta cele grmade in s tem povzroča kmetu škodo.

Na belo nedeljo ob treh popoldne se vrši v starem delavskem domu občni zbor I. delavskega konzumnega društva, kateremu pripadajo podružnice: Javornik, Koroška Bela, Dobrava, Rohinjela, Bistrica in prodajni lokal na Kralja Petra cesti.

Sport

POSEBNI VLAK ZA TEKMO ASK PRIMORJE—CONCORDIA V ZAGREBU DNE 30. APRILA

»Putnik d. d.« pripravlja v dogovoru z ASK Primorje posebni vlak v Zagreb o priliki nogometne liga-tekme ASK Primorje—Concordia v Zagrebu dne 30. aprila. Vožnja Ljubljana—Zagreb in nazaj stane 40 Din. Prijave sprejema potovalna pisarna »Putnik« v Gajevi ulici, kjer mora vsak prijavitelj takoj ob prijavi vplačati cel znesek. Udeleženci dobe istotam posebne legitimacije Putnika, ki izstavi tudi vozovnice. Prijave proti takojšnjemu vplačilu zneska 40 Lin sprejema tudi odbor ASK Primorja v kavarni Emona dnevno od 12 do 13 in od 18 do 19. Odhod iz Ljubljane je določen na približno 7. uro jutraj, povratek v Ljubljano okoli 22. — Pozivamo članstvo in simpatizerje ASK Primorja kakor tudi vse ostalo športno javnost, da se v čim večjem številu udeležijo poboda v Zagrebu in s svojo navzočnostjo pri sami tekmi podpre borbo slovenskega predstavnika v nacionalni ligi, ASK Primorja, z državnim prvakom Concordio.

Odbor ASK Primorja.

SMUČARSKE TEKME NA VELIKONOČNI PONEDELJEK

Na velikonočni ponedeljek smo imeli dvoje smučarskih tekem. SK Tržič je priredil slalom tekmo za pokal dr. G. R. Gucklerja. Proga je imela ca 100 m višinske razlike, sneg je bil dober. Tekmovalcev se je prijavilo 36 in sicer iz Tržiča, Jesenice, Ljubljane in Koroške. Najboljši čas dneva pri enkratni vožnji je dosegel Albert Knobloch Oe. A. V. v 0 : 36,4 sek. V splošni kvalifikaciji je zmagal Čarman Fr. (SK Tržič) v času 1 : 15,4. Tudi pokal si je priborilo moštvo SK Tržič.

Smučarski klub Celje pa je priredil tekmo v smuku s startom pod Savinjskim sedlom in ciljem pri Frischaufovem domu na Okrešlju. Proga je bila dolga 4,5 km ter je imela ca 600 m višinske razlike. Sneg je bil slab, rezultati so bili pa zelo dobri. Zmagal je Egon Lettnar (Rapid, Maribor) v času 4 min. 16 sek.

SK Grafika. Z ozirom na prvenstveno tekmovalje v nedeljo, dne 23. t. m., se pozivajo vsi igralci nogometnega odseka, da prisostvujejo sestanku, ki bo drevi ob 7. Po sestanku članstva seja upravnega odbora. Prosimo vsi in točno!

Plavalna sekcija SK Ilirije. Sestanek vsega članstva se vrši danes ob 18 v salonu restavracije pri Levu na Gosposvetki cesti. Radi volitve načelnika in ureditve rednega treninga je udeležba vsega članstva važna in strogo obvezna. — Načelnik.

SK Jadran. Danes ob 20 pri g. Oblaku sestane vsega članstva radi določitve postav moštva za tekme, ki so predvidene in radi popravila opreme. Načelnik.

*

Izborni uspehi Amerikancev v zaprtem prostoru. Amerikanski lahkoatletci so zaključili svojo zimsko sezono z meetingom v Madison Square Garden pred 15.000 glavno publiko. Največje zanimanje je vladalo za tek na eno miljo, katerega so se tudi topot udeležili najboljši tekači Združenih držav severne Amerike. Zmagal je Cunningham v času 4:12. Lep uspeh je dosegel tudi Brown, ki je skočil s palico v višino 4,31 m. Na drugo mesto se je plasiral Thomson, ki je skočil 4,27 m. Metcalfe, ki je pred kratkim postavil na 60 jardov nov svetovni rekord v času 6,1 sek., je bil to pot na isti progi premagan od Toppina s časom 6,3 sek.

Sharkey in Carnera se bosta borila 30. junija. Omenjena bokserja svetovnega slovesa se bosta borila za naslov svetovnega mojstra v tej sportni panogi dne 30. junija in sicer v New-Yorku. Za to tekmo vlada v Italiji veliko zanimanje, saj je to prvič, da se bo Italijan boril za svetovno prvenstvo v teški kategoriji. Neka italijanska potovalna družba organizira v to svrhu poseben izlet v Ameriko, da bodo mogli njihovi ljudje svojega rojaka videti na licu mesta. Ker se vrši istočasno tudi svetovna razstava v Chicagi, se bo družbi najbrže posrečilo zbrati precejšnje število izletnikov.

Najmlajši tekmovalci na zadnji olimpijadi v Los Angelesu so bili: Pri moških: Flanagan 14 let (plavač); Kitamura (Japonska) 14 let (plavač); Makino (Japonska) 16 let (plavač); Miyosaki (Japonska) 16 let (plavač). Pri damah: Mary Dennis (Avstralija) 15 let (plavačica); Van der Ouden (Nizozemka) 15 let (plavačica); Eleanor Holm (Amerika) 17 let (plavačica); Helen Madison (Amerika) 17 let (plavačica); Hall (Amerika) 17 let (lahkoatletinja); Schaller (Amerika) 17 let (lahkoatletinja); Strike (Kanada) 17 let (lahkoatletinja); Osborne (Amerika) 17 let (lahkoatletinja).

Leta 1944 bodo olimpijske igre v Pragi? Čehoslovski olimpijski komite se že delj časa bavi s mislijo, da bi se olimpijada leta 1944 vršila v Pragi. V tem pogledu je napravil že potrebne korake pri čl. sokolski zvezi, če bi bila pripravljena, da bi se o priliki vesecokoleškega zleta, ki se ima to leto vršiti v Pragi, vršile tudi olimpijske igre.

Pri mednarodnih damskih plavalnih tekmah, ki so se vršile pred kratkim v Parizu, je v skokih zmagala evropska prvakinja Olga Jordan-Jensch iz Berlina s precejšnjim naslaskom. Dosegla je 89,16 točk pred Nizozemko J. Klapwijk, ki jih je dobila samo 69,5. Nizozemka Willie den Ouden je v hrbtnem plavanju na 100 m postavila nov državni rekord s časom 1 : 20,4. Njena rojakinja Baumeister pa je zmagala v crawlu na 200 m s časom 2 : 49,2. V stafeti 3X66 m so tudi zmagale Nizozemke v času 2 : 43,2 ter so pustile francoske konkurentinje alkoraj za celo dolžino proge zadaj.

V pariškem kopališču je bilo pred kratkim zrušenih nekaj evropskih, odnosno svetovnih damskih rekordov. 15 letna Ouden je zboljšala svoj lastni evropski rekord v prostem plavanju na 100 m od 1 : 07,7 na 1 : 07. Gospodična Brouwers je pa dosegla v pranjem plavanju na 100 m obstoječi svetovni rekord danske plavalke Jakobsen. Za omenjeno progo je rabila 1 : 26 min.

V savanju krogle je postavil Sievert nov nemški rekord ob priliki nürnberske športne prireditve v zaprti dvorani. Sumil je 16,11 m daleč.

Praska Slavija ne pojde v Ameriko. Letos se vrši v Chicagi svetovna razstava. Ob tej priliki se vrši tudi nogometni turnir, katerega se je nameravala udeležiti tudi praska Slavija. Pobudo za to je dal tragično preminuli čiaški župan Čermak, Slavija pa je radi Čermakove smrti opustila svoj načrt.

Evropski mojster v boksu Anneet je bil v desetih rundah po točkah premagan od Francoza Dewanckerja. V Chicagi je Barney Roß, up in nado ameriškega bokasporta v lahki teži, po točkah premagal znanega Billy Petrolleja. Petrolle je s tem izgubil pravico do boja s Cangioneri-jem za naslov svetovnega mojstra. Na njegovo mesto pride najbrže Roß. Čehoslovak Joe Sekyra (polteška teža), ki je bil avoječano v Ameriki prvi nasprotnik Schmelinga, je pred kratkim premagal Amerikanca Red Barryja.

Ali ste že poravnali naročnino?

Sv. oče blagoslavlja ves svet

Po letu 1870., ko so Italijani vzeli papežu cerkveno državo in zasedli Rim, je sv. oče letos prvič proslavil veliko noč s pontifikalno mašo v baziliki sv. Petra in iz lože bazilike dal blagoslov »urbi et orbi« neštevili množici, ki se je zbrala pred baziliko in bližnjih ulicah. Na ta način je hotel sv. oče še posebej proslaviti sveto leto.

Ze v jutranjih urah so se pričele zbirati množice v baziliki, ki so jo kmalu napolnile. Ob 9.45 so prinesli sv. očeta na »sedia gestatoria«. Verniki so ga pozdravili s hrupnim ploskanjem. Ko je sv. oče stal pred oltarjem in prišel sveto daritev, se mu je brala z obraza nenavadna zadovoljnost. Pozornost je zbudila okolnost, da sta pri obredu sodelovala msgr. Sloskan, apostolski upravitelj Mohilewa in Kiewa, ki so ga nedavno spustili iz ječe boljševiki, in msgr. d'Herbigny, predsednik odbora »Pro Russia«. S tem je hotel sv. oče očitno pokazati, da mu je na srcu usoda ruskega naroda. Še šest drugih škofov je prisotnoval obredu.

S posebnim poudarkom je sv. oče molil »Agnus dei dona nobis pacem« (Jagnje božje daj nam svoj mir). Pred svetim obhajilom je sv. oče odšel na svoj tron v absidi in tam pokleknil. Kardinal dijakon Verde je z zaokroženo gesto pokazal ljudstvu na pateni sveto hostijo in jo nato izročil škofu Julenu, ki je Francoz. Sv. oče je med tem časom vedno klečal. Potem je kardinal Verde s prav takšno gesto pokazal vernikom tudi kelih s Kristusovo krvjo in se nato tudi on podal za škofom Julenom, ki je s sveto hostijo že čakal na

najvišji stopnici ob strani trona sv. očeta. Tudi onadva sta pokleknila in sv. oče se je tedaj dvignil ter zmoli zadnje molitve pred svetim obhajilom. Nato je obhajal samega sebe na ta način, da je odlomil kosček svete hostije in da je iz kelih skozi zlato cevko vrkal nekoliko svete krvi. Nato je sam obhajal še škofa in kardinala ob svoji strani ter sam pokleknil. Škof Julien in kardinal Verde sta odnesla kelih, v katerem je bila sveta kri, na oltar. Sv. oče je spremljal kelih s svojim pogledom. Tu je kardinal vrkal s cevko del posvečenega vina, nakar je za njim škof Julien zavil kar iz kelih preostalo Kristusovo kri. Daritev po tem obredu se opravi edino pri izrednih slovesnostih.

Po sveti daritvi je sv. oče počastil relikvije Kristusovega trpljenja, to je kosček križa, na katerem je Kristus trpel, sulico, s katero je bil preboden in prti, ki mu ga je dala Veronika. Nato je zapustil baziliko med ploskanjem navdušenih vernikov.

Na trgu sv. Petra se je medtem zbrala ogromna množica, ker je bilo znano, da bo sveti oče iz lože (balkona) podelil sveti blagoslov »urbi et orbi«. Ko se je sveti oče prikazal, ga je množica zopet pozdravila s ploskanjem, nakar je nastala skrivnostna tišina. Sv. oče je s povzdignjenim glasom zapel blagoslov »urbi et orbi« in nato podelil blagoslov. Množica je pričela pozdravljati sv. očeta s ploskanjem in mahanjem z robci. Nato so sv. očeta zopet odnesli na tronu »sedia gestatoria«.

45.000 brezposelnih išče zlato rudo

Zlatonosne reke in potoki v Chile so že stoletja znani. Vendar je množina zlata tako neznatna, da se izpiranje doslej ni izplačalo. Odkar pa imajo v deželi inflacijo, se je stvar znatno izpremenila. Razlika med pesosom in zlatom je tako velika, da prihajajo vpoštev tudi najmanjše množine zlata. 45.000 brezposelnih se je z družinami vred preselilo na zlata polja in kopljejo v strugah rek in potokov pesek, žene ga pa izpirajo. V Andacollu je deset do nedavna brezposelnih, ki se v lastnih avtomobilih vozijo na svoje zlato parcele. Novopridobljeno zlato je za chilsko uvozno trgovino izredno velikega pomena, saj je bil zaradi pomanjkanja deviz ponehal že skoraj ves uvoz in je znašal v minolem oktobru samo še približno deset milijonov dinarjev.

Bogatašev sin ugrabljen

Preteklo sredo so roparji v Chicagu ugrabili 17-letnega G. Factorja, sina finančnika Jakoba Factorja. Tolovaji zahtevajo 50.000 dolarjev odkupnine. Neki častnikar se je podal k očetu ugrabljenega po informacije. Ta mu je dejal, da je začel v finančne težkoče in da nima denarja, da bi odkupil svojega sina.

Prizor s spreveda, ki so ga vprizorili v Mannheimu na čast Karlu Benzu. Na avtomobilu, ki ga je sam sestavil Karl Benz, se vozijo njegovi sinovi.

Boljševiška pravica nič boljša ko fašistična

Angleška vlada je porabila najnovejši proces proti angleškim inženjerjem v Moskvi za to, da je proglasila bojkot ruskega blaga in tako ustregla želji konservativcev, ki so neizprosni nasprotniki boljševizma, na drugi strani pa Kanadi, ki je vedno tožila, da ruski pridelki, med temi žito in les izpodrivajo njeno blago.

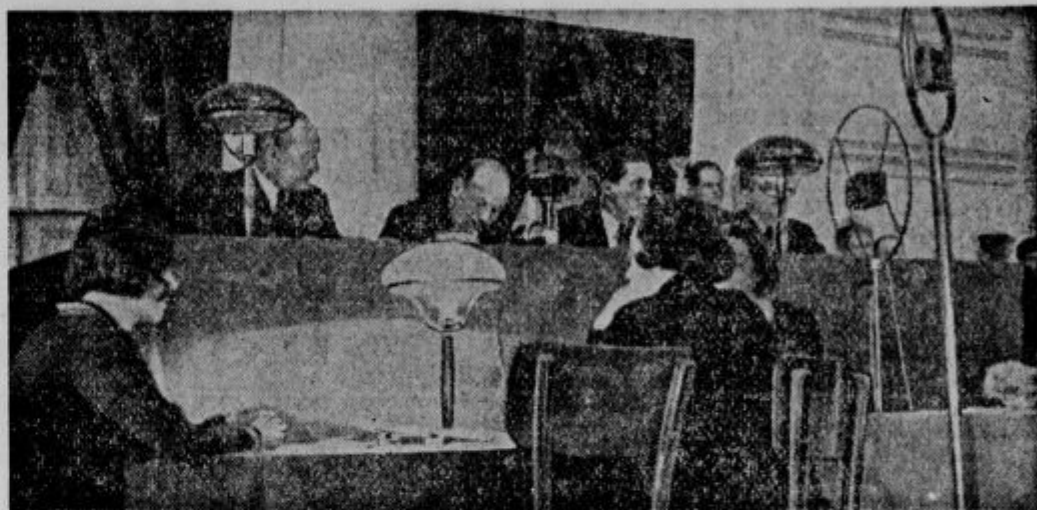
Drugi trdijo, da je bil proces sam na sebi zadosten vzrok za najenergičnejše ukrepe proti Rusiji. Sovjetska sodišča in sovjetska policija imajo v svetu takšen sloves kakor fašistična. Tako so n. pr. angleške inženjerje »zasliševali« s posebnimi metodami, ki so v rabi v deželah, kjer vlada ekstremistične diktature, tudi po celo noč neprestano, dokler niso priznali svojega zločina. Angleška javnost je prepričana, da niso angleški inženjerji, ki so bili zaposleni pri ogromnem električnem podjetju »Metropolitan Vickers Cie«, niti vohunili za Anglijo, niti poškodovali električnih strojev. Boljševiki so ta proces samo inscenirali, da vržejo krivdo za sedanje neznosne gospodarske razmere na inozemce. Če se ni petletka posrečila, so to krivi kapitalistični inženjerji. V gospodarskem načrtu je bilo določeno, da naj bi »Metropolitan Vickers Cie« za to leto producirala 16,2 milijarde kilovatnih ur elektrike, medtem ko je bilo za lansko leto določeno 17 milijard. Boljševiki so torej sami uvideli, da se petletka ne da izvesti. Lloyd Georgeov tajnik Johns se je nedavno mudil v Rusiji in pripoveduje, da je tam strahovita lakota. Nemški pisatelj Hans Siemsen,

ki je nedavno izdal knjigo »Rusija, da ali ne«, pripoveduje, da je prišlo pri sovjetih že v sistem, da vprizarjajo takozvane sabotažne procese, da bi na ta način delavstvu dopovedali, da so inozemski kapitalisti in njihovi vohuni krivi, če se petletka ni posrečila.

Na vsak način je moskovski proces velika zagonetka, ker je pač spričo razmer, ki so v Rusiji, težko ugotoviti, ali so angleški inženjerji res kaj zakrivali ali ne.

Najznačilnejša osebnost moskovskega procesa, Anglež MacDonald, ki je najprej priznal, da je kriv, a je potem svojo krivdo zopet preklinal in končno zopet priznal.

Izpred moskovskega sodišča. Od leve na desno: prof. Martens, predsednik Ulrich in prisodnika Dimitrijevič in Selikov.

Angleški ministrski predsednik MacDonald (drugi na desno) na krovu parnika »Berengaria«, ki ga pelje v Ameriko, kjer se bo sestal s predsednikom Rooseveltom in se porazgovoril z njim o vojnih dolgovih. Poleg MacDonalda njegova hčerka Izabela in kapitan Britten.

Kitajski tolovaji ustrelili dva angleška častnika

Iz Honkonga na Kitajskem poročajo, da sta dva bivša angleška častnika Pearce in Baldwin prišla v boj s kitajskimi tolovaji. Tolovaji so jih ustrelili 15 km daleč iz Makao. Angleža sta se vozila v čolnu po reki in ko sta hotela pristati, so ju roparji napadli. Angleža sta bila v službi kitajskega carinskega urada. Tudi nek kitajski uradnik je bil v spopadu ob življenju. Tolovaji so ugrabili čoln in se z njim odpeljali. Makao je portugalska kolonija, ki leži okoli 80 km južno od Hongkonga.

Misiionar

v boju z morskim psom

Misionarji Oceanije, ki morajo obiskovati njim prepuščene kraje tako, da se prevozijo od enega otoka do drugega s kakim majhnim čolnom, so vedno v nevarnostih, ki jim pravi sv. Pavel »nevarnosti morja«.

Katehet, domačin z otoka Nomuka je lovil ribe, sedeč na majhnem čolnu, ko je nenadoma zagledal ogromnega morskega psa, ki je bil veliko večji kot njegov čoln. Začel se je neenak boj med ribičem in pošastjo. Katehet je najprej žival parkrat udaril s palico, nato se mu je pa posrečilo, da jo je zadel s posebno vrsto harpune v oko. Zginila je pod vodo. Ker je mislil, da je sedaj varen, se je od kraja bitke nekoliko oddaljil in mirno vrzel mrežo. Toda pošast, ki je bila sedaj besna vsled rane, se zopet pojavi, ugrizne v veslo in zbeži. Slaboten čoln se prevrne, nesrečen ribič pade v vodo. Hitro se oklene prevrnjenega čolna ter se reši tako, da ga zajaha. Tedaj se morski pes zopet prikaže, topot pa ne zloboim namenom; nepričakovano se zasuje in oddalji. Zdaj je kateheta začelo skrbeti, kako se bo vrnil na otok Namuko. Trdno se je oprijel čolna ter tako priplul do nekega otočka, kjer je iz kosa lesa naredil zasilno veslo, s katerim je končno mogel pripluti domov zdrav.

Angleška baronica Seaforth of Brahan, ki je v svoji oporoki zapustila štiri milijone mark za nemški rdeči križ.

Novi elektroni

Mladi angleški znanstvenik, dr. P. S. Blackett v Cambridgeu, je odkril nove elektrone. Njegovo poročilo v londonski Kraljevski družbi je zbralo veliko mednarodnih avtoritet na področju fizike. Raziskovalec je ugotovil nove, poprej nepoznane elektrone. Vrtijo se v atomu v nasprotni smeri kakor ostali, že poznani. Njih obstoj traja samo en milijonski del sekunde. To odkritje ovreže vse dosedanje nazore o dvojnem značaju gnote »pozitivno in negativno elektriko«. Novi elektroni, ki tvorijo samostojno tretjo skupino, so iste velikosti kakor navadni pozitivni elektroni in takoj izginejo, čim se z njimi srečajo.

★

»Veš kaj, jaz mislim, da me ženske ne smemo same hoditi v restavracije.«

»Zakaj pa ne?«

»Kar moramo potem vse same plačati.«

V Mannheimu so odkrili spomenik Karlu Benzu, ki je prvi zgradil uporaben avtomobil. Slovesnosti je prisotnovalo tudi mnogo tujcev.

Zrtev znanosti

Profesor pariške medicinske fakultete Brundte je postal žrtev izredne nesreče. Sluga, ki je pospravljajl njegovo mizo v laboratoriju, je slučajno razbil cevko s komarji, ki prenašajo škrlatno mrzlico. Profesor, ki tega ni vedel, je obolel na mrzlici, leži sedaj v bolnišnici, ima visoko vročino in blede. Škrlatna mrzlica, ki je doma v ameriškem Skalnatem gorovju, uživa sloves najstrašnejše bolezni, ki zahteva do 70% smrtnih slučajev. Nesreča je solo razburila pariške medicince.

Stanje Narodne banke

Zadnji izkaz o stanju Narodne banke za 15. april kaže v primeri s stanjem 8. aprila to-le važnejše spremembe:

Zlati zaklad je ostal v glavnem nespremenjen. Valute so narastle za 1.07 na 5.85, dočim so devize padle za 3.7 na 164.35 milij. Din. Vse to je vplivalo, da se je podlaga zmanjšala za 2.6 na 1.931.7 milij. Din.

Devize izven podlage so se zmanjšale za 3.26 na 9.3 milij. Din, nasprotno pa se je kovani denar povečal za 10.0 na 178.5 milij. Din.

Ta teden beležimo tudi izredno zmanjšanje posojil, kajti eskont se je zmanjšal za 21.85 na 2002.04 milij. Din, lombard pa je padel za 0.44 na 329.3 milij. Din.

Padec dolarja

Včerajšnja vest, da je Amerika ukinila izvoz zlata, je povzročila včeraj in danes velik padec dolarja na vseh svetovnih tržiščih. Posebno Pariz je notiral dolar izredno nizko, kajti nastalo je veliko povpraševanje za francoski frank. Včeraj je še notiral dolar v Curihu 502, danes pa je bil javljen tečaj 460.

Tudi pri nas je tečaj dolarja zelo padel. Na naših borzab je notiral včeraj dolar z nižjim 71.96, danes se je pa znižal na 66.01. V zasebnem prometu pa se sliči še nižji tečaj. Narodna banka je ukinila nakupovanje in prodajo dolarjev, ravno tako tudi banke.

Veliki angleški nakupi zlata

Dne 18. t. m. je Bank of England kupila 4.47 milij. funtov zlata (po paritetu). To je največji nakup zlata v teku enega dne. S tem so rezerve zlata v Angliji ponovno narastle in dosegle rekordno višino 183.8 milij. funtov po paritetu. V tekočem letu je angleška banka kupila še 64 milij. funtov zlata. Če preračunamo zlati zaklad v sedanje funte, znaša ca. 270 milij. funtov, kar pomeni 70% efektivnega obtoka bankovcev. Ti nakupi zlata pomenijo, da hoče angleška banka vzdrževati sedanji tečaj funta. Za bodoče pomenijo ti nakupi, da se Anglija pripravlja na stabilizacijo funta.

Ustanovitev Zveze ribarskih društev za Dravsko banovino

Celje, dne 20. aprila 1933.

V sredo, dne 19. t. m. se je vršil v hotelu Hubertus v Celju ustanovni občni zbor zveze ribarskih društev za Dravsko banovino. Občni zbor je vodil predsednik celjskega društva dvorni svetnik g. dr. Josip Kotnik, ki je uvodoma pozdravil zastopnike ribarskega društva iz Ljubljane, Maribora, Novega mesta in Celja. Nadalje je vodil občni zbor g. Pustoslavšek kot predsednik ljubljanskega društva, ki je v svojem poročilu omenil, da so pravila Zveze potrjena od banske uprave. Namen Zveze ribarskih društev je predvsem krepko zastopati interese ribarskih organizacij in posvečati posebno pozornost ribarskemu sportu, da pride do veljave, ki mu po važnosti tudi pripada. Pravila je občni zbor soglasno sprejel. Za predsednika Zveze je bil izvoljen g. R. Pustoslavšek, za tajnika g. Vladimir Kapus, za blagajničarke ga. Minka Pehančeva, oba iz Ljubljane. Ostali odborniki so: Alojzij Sulaj, Ivan Bogataj, Karl Sircelj (namestniki: Ivan Kopač, Franc Majcen in Egon Tancig) vsi za Ljubljano; dr. Josip Kotnik, Bogomir Zdobšek, Anton Zorko (namestniki: Franc Turnšek, Ivan Stanič in Dr. Stane Vrhove) vsi za Celje; prof. Viktor Cotic, Božidar Gajšek, dr. Herman Kraus (namestniki: dr. Janko Drnovšek, dr. Ignacij Fludernik, Jernej Zmave) vsi za Maribor. Za pregledovalca računov sta bila izvoljena gg. Ferdinand Grajner iz Maribora in Karl Pakj iz Celja. Prvi podpredsednik, ki se bo izvolil šele iz odbora v Ljubljani, drugi v Mariboru in tretji v Celju. Vsako ribarsko društvo bo plačalo zvezi za vsakega rednega člana 5 Din letne članarine. Prihodnje leto se bo vršil občni zbor Zveze v Ljubljani, naslednje leto pa v Mariboru, ob priliki 25 letnice mariborskega ribarskega društva. Sklenjeno je bilo, da zveza prihodnje leto ne bo izdajala lastnega glasila, temveč je bil odbor pooblaščen, da zaradi tega stopi v zvezo s Slovenskim lovskim društvom in »Ribarskim listom« v Sarajevu. Posebno mnogo se je poudarjalo, da je že skrajni čas, da pride do razdelitve ribarskih revirjev. Še to poletje ali jeseni bo predložen narodni skupščini novi ribarski zakon. Zaradi številnih tativ bo zveza napravila primerne korake pri banski upravi in pri višjem drž. tožilstvu v Ljubljani.

Naša keramika

Lončarska zadruga v Dolenji vasi je predložila članom poročilo, ki kaže, da navzlic težki konkurenci z železnim in pločevinastim posodjem vendar se še vzdržuje naše slavno ribniško lončarstvo.

Prejšnji predjudi državi so se povečali za 0.25 na 1812.1 milij. Din. Predjudja 600 milij. Din država še ni dobila.

Med pasivi se je izredno zmanjšal obtok bankovcev (za 54.3) na rekordno nizino 4.503.8 milij. Din. To je tudi v zvezi z gibanjem obveznosti po vidu, ki so narastle za 49.9 na 951.6 milij. Din. Med njimi so padle državne terjatve za 2.1 na 4.7 milij. Din, dočim so žiro računi narastle za 15.0 na 304.2 milij. Din, razni računi pa za 32.85 na 642.7 milij. Din. Obveznosti z rokom so se zmanjšale za 22.5 na 1261.2 milij. Din.

Skupno se je obtok z obveznostmi po vidu zmanjšal za 8.4 na 5455.4 milij. Din. Zaradi tega je ostalo kritje nespremenjeno: 35.40%, dočim je samo zlato kritje narastlo od 32.23% na 32.28%.

stvo. Kolikor se jih še bavi z izdelovanjem lončene posode, so vsi člani zadruge lončarjev in lončarjev. Vendar je njih število zelo padlo. Načelnik g. Skulj je poudarjal potrebo skupne prodaje namesta sedanjega prevažanja. Saj porabi lončar vose teden, da more na sejem v Bakar, Berbir i. dr., kamor vozijo lončarji lončeno robo z lastnim konjem. Veselo je, da se člani prijemljejo, zlasti mlajši modernejših izdelkov po modelih. Zadruga je izposlovala, a ase domačin učil moderno keramiko na drž. tehnični šoli, ki bo zanesel med zadrugarje kaj novega duha. Trboveljska družba se je blagohotno odzvala naši prošnji glede dobave glin na premogovniku in tudi znižala ceno. So glasno je sklenil zbor zahtevalo Trboveljski in še posebej g. inšpektorju v Kočevju zahtevalo. Splošna tožba pa je bila, da se je obrtno dovolilo tako podražilo in toliko sitnosti povzročilo, preden se dobi, da gre velik del zaslužka za davke, pota, dokumente in koleke. Je pa tudi slučaj, da član ni dobil dovoljenja prodaje, četudi je bil predložil vse listine in plačal davek. Zadruga se na vsa moč trudi, da se starodavna ribniška domača obrt ohrani in dvigne, ljudem pa se ne sme jemati korajžo in vendar v sedanjih brezdenarnih časih se tudi iz lonca in sklode priklonijo kak dinar ali celo kovač. Zbor je odločil prirediti, da lončarstvo mora ostati domača obrt in ima lastno zadrugo, ki je članom marsikaj že koristila.

Srbsko brodersko društvo. Računski zaključek za 1. 1932. izkazuje izgubo v znesku 4.15 milij. Din. Od tega se krije 2.86 milij. Din z odpisom rezerve, ostanek 1.29 milij. Din pa prenese na nov račun.

Delo tarifnega odbora. Včeraj se je nadaljevalo delo tarifnega odbora. Razpravljali so predvsem o tarifah za proizvode steklarske industrije, nadalje tudi o sirovinah za to industrijo.

Borza

Dne 20. aprila 1933.

Denar

V današnjem deviznem prometu je bila vsa pozornost obrnjena k gibanju tečaja dolarja, o katerem pisemo na drugem mestu. V ostalih devizah so narastle tečaj Bruslja, Pariza in Trsta. Neizpremenjeni so ostali tečaji Berlina, Curiha in Prage, dočim sta padla London in Amsterdam.

Avstrijske šiling je notiral v Ljubljani 8.40 do 8.50, v Zagrebu 8.345—8.445 in v Beogradu 8.30 do 8.35. Grški bini so se uvrstili v Zagrebu 41 den.

Ljubljana. Amsterdam 2317.07—2328.43, Berlin 1347.36—1358.16, Bruselj 800.70—804.73, Curih 1108.35—1113.85, London 195.86—197.46, Newyork 5130.48—5158.74, Pariz 225.88—227, Praga 170.34 do 171.20, Trst 295.46—297.86.

Skupni promet na zagrebški borzi je znašal brez kompenzacij 45.923 Din.

Curih. Pariz 20.38, London 17.82, Newyork 460, Bruselj 72.225, Milan 26.55, Madrid 44.15, Amsterdam 208.90, Berlin 121.50, Dunaj 72.99 (54.80), Stockholm 93.30, Oslo 90.75, Kopenhagen 79.40, Sofija 3.75, Praga 15.35, Varšava 58, Atene 2.90, Carigrad 2.475, Bukarešta 3.08.

Vrednostni papirji

Za dinarske državne papirje se je tendenca uvrstila in so narasli tečajji vojne škode ter begl. obveznic. Nasprotno pa so bili slabši dolarski papirji. Promet je bil zelo slab, saj je bilo na zagrebški borzi zaključenih komaj 100 kom. vojne škode.

Med delnicami je bilo zaključenih 30 komadov Trboveljske.

Ljubljana. 7% inv. pos. 42—44, vojna škoda 191—195, begl. obv. 8132, 8% Bler. pos. 35—37, 7% Bler. pos. 32—34, 7% pos. DHB 38—42, Trboveljska 135—140, Kranj. ind. zaklj. 300.

Zagreb. Drž. papirji: 7% inv. pos. 42.50 den., agrarji 22.50 den., vojna škoda 194—197 (194), 5. 190—193, 6% begl. obv. 31.25—32, 8% Bler. pos. 36 bl. 7% Bler. pos. 33—35, 7% pos. DHB 37—42. — Delnice: Narodna banka 3450—3600, Priv. agr. banka 188—191. — Industrijske delnice: Sečerana

Ovsek 110 bl., Impeks 50 den., Trboveljska 185—140 (185, 137.50).

Belgrad. Narodna banka 3500—3600, Priv. agr. banka 192—194 (194, 192), vojna škoda 195—198, 6% begl. obv. 32—32.50 (32.25, 32), 7% pos. DHB 40 den.

Dunaj. Don.-sav.-jadr. 58.20, Mundus 50, Alpine 11.75, Trboveljska 14.85.

Žitni trg

Na žitnem trgu vlada čvrsta tendenca za pšenico dalje in so cene zopet narastle za 2 in pol pare pri kilogramu. Pšenica notira v Vojvodini že 215 do 217.50. Moka je tudi čvrsta, vendar je ostala v ceni neizpremenjena: 360. Koruza je ostala neizpremenjena.

Ljubljana. Pšenica bč. 76 kg ml. tar. 257 do 267, 77 kg 277—287, koruza času primerno suba ml. tar. 105—107.50, za april 112.50—115, moka bč. Og 415—420, ban. 425—430.

Novi Sad. Pšenica: bč. okol. N. Sad, Sombor, gor. bč., sr. bč., bč. potiška, srem. 209—211, gor. ban. 207—209, sr. b. 78 kg 2% 169—171. Ostalo neizpremenjeno. Tendence vzdržana. Promet 31 vag. Budimpešta. Tendence stalna. Promet srednji.

Pšenica: maj 13.74—13.82, zaklj. 13.77—13.78, junij 13.90—13.96, zaklj. 13.96—13.97, oktober 12.26 do 12.34, zaklj. 12.26—12.27; rž: maj 6.82—6.86, zaklj. 6.85—6.86, oktober 8.12—8.35, zaklj. 8.30—8.36; koruza: maj 6.97—6.95, zaklj. 6.95—6.96, julij 7.35 do 7.44, zaklj. 7.50—7.51.

Chicago. Pšenica: maj 58.25, julij 59, september 61; koruza: maj 35.50, julij 38, september 39; oves: maj 23.75, julij 23.75; rž: maj 50.

Winnipeg. maj 56, julij 57, oktober 59.

Tržič

Tržiška železnica je že dolgo v pregovoru. Zadnja leta so ji pa še avtobusi in tovorni avtomobili vzeli skoraj vse kredit. Tudi zveze z Ljubljano in Jesenicami so bile skrajno nepravilne. Po kamniškem zgledu pa se je železniška uprava spomnila naše proge. Ze več mesecev progo temeljito popravljajo in v glavnem bodo kmalu vsa dela končana. S 15. majem, kakor nam obljubljajo, dobimo nove zveze in hitrejšo bržino. Tudi v Kranju ne bo treba več prestopati.

Dolgo se tudi že pripravlja razširjenje Blejske ceste, na kateri je vedno velik promet. Kakor čujemo, bodo tu začeli v kratkem z delom, ker se je dobil za to potreben kredit.

Velikonočna procesija je potekla ob obilni udeležbi vernikov, zelo veličastno. Procesije se je udeležil tudi skoraj celokupen občinski odbor z g. županom na čelu, česar zadnje čase nismo bili vajeni. Prošnjo g. župnika, naj bi bila izločena okna in drugi prostori zaprti, da ne motijo zbranosti vernikov, so upoštevali s par izjemami vsi obrtniki in trgovci.

Brezposelnost se skuša pri nas preganjati na različne načine. Nekdo — morda jih je več — ki ne ve, kaj bi delal ali noče delati, preganja dolg čas s tem, da piše v časopise in pri tem blati poštene ljudi. Ker so v Ljubljani vsi časopisi presniti in menda odklanjajo njegove duševne proizvode, jih pošilja v Zagreb, odkoder se servirajo v Tržič. Dober apetit! Vsem, ki ste s tako hrano zadovoljni. Ne bomo branili napadenih oseb, ker je vse njihovo življenje dovolj jasen in razločen odgovor. Lahko bi odgovorili z enakim in hujšim, pa ni treba. Tržičani so že davno sami odgovorili. Če ne bi s tem škodovali državni misli, bi vam rekli, le tako naprej, ker s tem ubijate sami sebe, ko pa se delate predstavnik države in jugoslovanske misli, vas prosimo: Nehajte s temi metodami!

Domžale

Velikonočni prazniki so potekali v znamenju športnih prireditvev. Gostovalo je moštvo SK Austrije iz Celovca. V nedeljo so Celovčani igrali proti tukajšnjemu SK Domžale. Rezultat je ostal 3:3 neodločen. Avstrijci na malem igrišču niso mogli razviti svoje igre in radi tega tudi niso mogli doseči zmage, dasi so bili boljši ko domačini. V ponedeljek so pa igrali z SK Diskom. Tudi ta igra je ostala z 0:0 neodločena, toda bila je mnogo lepša in napeta od začetak do konca. Ker je Diskovo igrišče večje, so gostje lahko pokazali svojo kombinacijsko igro. Toda naleteli so v Diskovem moštvu na enakovrednega nasprotnika, posebno obramba je bila neprodirljiva in tudi napad je pogosto ogražal nasprotna vrata in poslal veliko lepih strelav na nje, toda vsi so končali v rokah izbornega vratarja gostov, ki je branil neverjetne stvari. Dopoldne je pa priredil SK Disk medklubsko kolesarsko dirko, katere se je udeležilo 15 dirkačev, 5 za glavno in 10 juniorjev. Pri glavni je bil prvi Robelj — Ilirija, drugi pa Redenšek — Disk. Favorit Gregorčič je moral radi dvakratnega defekta odstopiti. Pri juniorjih je bil prvi Močnik — Disk.

Starejšim osebam revmatične bolečine

zagrenjujejo stare dni. Vsem, ki trpite na revmatizmu, protinu, zbadanju, išiasu, zobobolu, glavobolu, se priporoča masaža.

Za masažo je

ALGA

Masaža z Alga Vas hropi, osvetojuje. ALGA je za stare ljudi pravi blagoslov.

1 steklenica ALGE Din 14.—

(Reg. br. 18.117/32)

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Petek, 21. aprila: 12.15 Plošče — 12.45 Dnevne vesti — 13.00 Čas, plošče, borza — 17.30 Salonski kvintet — 18.30 O trustih in kartelih (prof. dr. Bilimović) — 19.00 Francoščina (prof. Prezelj) — 19.30 Kopna in morja (prof. Peterlin) — 20.00 Glasbeno predavanje, L. M. Škerjanec: Nauk o instrumentih — 20.30 Poje Stjepan Ivelja — 21.15 Salonski kvintet — 22.00 Čas, poročila, plošče.

Sobota, 22. aprila: 12.15 Plošče — 12.45 Dnevne vesti — 13.00 Čas, plošče, borza — 17.30 Salonski kvintet: Po želji poslušavcev — 18.30 Anglesščina, poučuje ga. Orihaber — 19.00 Delavska ura: Hišni posli in vinarji (g. Rudolf Smeruš) — 19.30 Iz zgodovine filozofije, univ. prof. dr. Veber — 20.00 Koncert delavske godbe Zaria — 21.00 Salonski kvintet — 22.00 Čas, poročila — 22.15 Plošče.

Drugi programi

Petek 21. aprila:

Zagreb: 20.00 Koncertni večer, prenos iz Belgrada — Milano: 21.00 Simfonični koncert — Barcelona: 22.15 Prenos koncerta iz kavarnе — Stuttgart: 20.00 Koncert radio orkestra — Leipzig: 20.00 Muzikalne dragocenosti — Bucarest: 20.00 »Tristin in Isolda«, glasbena drama — Berlin: 20.00 Brahmsov koncert — Belgrad: 20.00 Vokalni koncert g. Zarka Cvejiča — 20.30 Koncert godalnega kvarteta — 21.00 Saksafon koncert — 21.30 Operetne arije — Rim: 20.45 Narodna proslava — Beromünster: 20.40 Cerkveni koncert — Langenbehr: 20.05 Zabavni koncert radio orkestra — Praga: 19.25 Koncert vojaške godbe — Dunaj: 19.40 Narodna glasba

Sobota, 22. aprila.

Zagreb: 20.30 Večerni koncert radio orkestra — Milano: 20.45 Romicello, opereta — Brno: 21.20 Pester večerni koncert — Leipzig: 19.00 R. Wagnerjev večer — Bukarešta: 20.00 Ruski zborovni koncert — Suisse Romande: 20.40 Vokalni koncert 21.00 Radio orkester — Belgrad: 19.00 Violinski koncert — Rim: 20.45 Prenos iz gledališča — Praga: 19.35 Pianinske sonate — Dunaj: 20.00 Koncert združenih dunajskih cerkvenih zborov 20.55 Johann Straussov večer operetne glasbe — München: 20.00 Večerna zabava — Budapest: 20.15 Humoriistično-muzikalna ura — Varšava: 20.00 Straussov večer 22.05 Chopinove skladbe.

Naznanila

Zveza mladih intelektualcev ima v soboto, dne 22. t. m. ob 10 dopoldne sestanek v mali dvorani Delavske zbornice. — Vabljeni intelektualci vseh stanov!

Članom TK »SKALA«. Savinjska podružnica ima svoj redni letni občni zbor dne 22. t. m. ob 20 v gostilni pri Pošti v Mozirju. K udeležbi vabi vse člane — odbor.

Občni zbor »Obče koristne stavbne in kreditne zadruge javnih nameščencev in vpokojencev, r. z. z. o. z. v Novem mestu« bo v soboto, dne 22. aprila t. l. ob pol 8 zvečer v gostilni Žic (pri Ferliču) z običajnim dnevnim redom.

Cerkveni vestnik

Stolna kongregacija gospa ima danes, v petek, dne 21. t. m. ob 5 popoldne svoj redni shod.

P. C. Wren:

Lepi Mihael

En dan smo blodili okoli — kakor je že neverjetno — brez vode, in potem nismo vedeli, ali nismo zašli še bolj stran od karavanske ceste, ob kateri so ležale vasi, studenci in zelenice.

Ako smo hoteli najti nazaj do karavanske ceste, smo morali tvegati, da srečamo francoske obhodne straže, dokler ne bi kje zopet prišli do kamel. Ob karavanski cesti je bila smrt verjetna, v puščavi pa, peš, je bila gotova.

Zvečer nismo mogli več govoriti, naše ustnice so bile črne in razpokane, naši jeziki močno otečeni, naša grla stisnjena in naša usta suha. Bilo je strašno in neverjetno čutiti, da ima človek usta dobesedno suha, da so bila trda ko usnje...

Pokazal sem na naš dragoceni meh z vodo in vprašujoče dvignil obrvi.

Hank je odkimal in pokazal na zahajajoče sonce in potem na nadglavišče. Če smo že morali piti, naj bi se to zgodilo naslednji dan, ki bo hujši kakor današnji.

Vso noč smo hodili, kajti življenje nas vseh je zaviselo od tega, če pridemo do ceste.

Proti jutru nisem mogel več hoditi in nehoté sem se zgrudil. Poskusil sem vstati, a se mi ni posrečilo. Ko sta Hank in Buddy videla, da ne morem več gibati, sta legla poleg mene in zaspali smo.

Solnce me je zbudilo in videl se mBuddyja z mrliško bledim obličjem, ki je srepo strmel na košček papirja izrganeja iz beležnice.

Izročil mi ga je in čital sem, kar je bilo na njem načrtano:

>Priatelj, pijta vodo počasi in stopajta hitro! Dobri stari Buddy, bila sva dobra tovariša. Zbogom!

Hank.<

Hank je bil odšel...

Buddy je odvezal mehu vrat in si napolnil usta z vodo; zadržal jo je kako minuto v ustih in potem jo je počasi požiral.

>Storite isto,< je hripavo izgovoril.

>Delati morava, kakor nama je Hank naročil,< je dostavil, ko sem stresal z glavo, toda nisem mogel spraviti požirka vase.

>Pijte vendar,< mi je prigovarjal Buddy, >da se ni vsaj zamaž žrtvoval... Ne da se pomagati. Storil je to za vas...<

Napolnil sem si usta in požrl — toda tistega žalostnega občutka v grlu nisem mogel pogoltniti...

Z velikim trudom sva lezla dalje tisti dan in naslednji, v presledkih pa sva si močila usta z vodo in prav pred solničnim zahodom drugega dne sva ugledala pred seboj feto morgano: palme, vas, malo belo mošejo. In — fata morgana je bila resnica!

V tisti vasi sva ostala več mesecev, preiskovala puščavo za Hankom, delala kot kmeta, nosilca vode, čuvarja, gonjača kamel; lotila sva se vsakršnega dela, ki se nama je nudilo, in nikdar nista spala ob istem času. Kadar so prišle v kraj francoske obhodne straže, sva se skrila ali pa zbežala v puščavo, pri čemer so vaščani z nama sočustvovali. Imela sva prilike več kot enkrat, da bi se priklicujala kaki proti jugu namenjeni karavani, toda nisem mogel siliti Buddyja, naj bi zapustila tisti kraj.

Bil je trdno prepričan, da se Hanku ni nič hudega pripetilo in vedno znova je upal, da se danes ali jutri

povrne, da je bil slednjič že kar bolan od preobilnega upanja in neprestanih razočaranj.

Ko pa je naposled prišla neka karavana od severa, ki je bila namenjena proti jugu v Zinder (glavni vojaški stan francoske armade), je predlagal, da bi se pridružila karavani kot gonjača in čuvarja.

>Vi ne morete ostati večno tu, tovariš,< je dejal. >Menim, da sem bil sebičen. Toda nisem mogel odtod, dokler sem še upal na Hanka...<

In da ni bilo Mihaelovega pisma in mojega koprenja, da bi videl Izabelo, bi bil pogovoril Buddyja, naj bi še ostal, kajti to bi bil gotovo najrajše storil.

Ni ni moglo uničiti njegove vere, da je njegov prijatelj premagal pustinjo in smrt... Pridružili smo se karavani in uvrstili so nas med oborožene spremljevalce Kasneje, ko smo se bližali Zinderju, sva zapustila karavano, ker sva se malo bala, da ne bi prišla v kake sitnosti.

Naši doživljaji med Zinderjem in britsko mejo pri Barberi, kjer smo prvkrat videli Hause v krojih zapadnoafriških čet, so bili brezštevilni in naši napori veliki. Toda usoda je kazala, ko da je najhujše storila — in sedaj, ko sem jaz zgubil Digbyja, Buddy pa Hanka, se je najina sreča zopet obrnila.

In nekega dne sva prijezdila na bornih osličkih v velemesto Kano, kjer sem se kot rojak dal spoznati nekemu začudenemu Angležu.

Bila ga je sama ljubeznivost; seznanil me je z nekim prijateljem, še bolje prijateljem tete Patricije, nekim mrom. Lawrenceom iz zasebne nigerijske službe. Mr. Lawrence mi je poslal denarja in vabilo, naj pridem in ostanem pri njem ter privedem Buddyja s seboj.

In ko sem povedal Buddyju, da se bo naslednji dan zopet enkrat peljal v vlak, tega ni hotel sprejeti.

Ljubljana. Knjižnice: Iz založništva Jugoslovanske knjižarne v Ljubljani: Lovrenčič: Pustoslavšek: Deklica z 28 Din. — Pierre L'Ermitte: Kako sem ubila odprti nemi, povest, broš. 30 Din. — Biggers: Kitajska papiga, povest, svojoča otroka, povest, broš. 35 Din. — Verne Jules: 20.000 milj pod morjem, povest, broš. 32 Din. vez. 42 Din. — Ljubljana. Knjižnice: Iz založništva Jugoslovanske knjižarne v Ljubljani: Lovrenčič: Pustoslavšek: Deklica z 28 Din. — Pierre L'Ermitte: Kako sem ubila odprti nemi, povest, broš. 30 Din. — Biggers: Kitajska papiga, povest, svojoča otroka, povest, broš. 35 Din. — Verne Jules: 20.000 milj pod morjem, povest, broš. 32 Din. vez. 42 Din.

MALI OGLASI

V malih oglasi velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglasi Din 2.—, Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka petlinjska vrstica po Din 250. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službe iščejo

Dobra moč

išče stalno službo za gospodinjstvo ali snajenje pisarne. Naslov v upravi »Slovenca« št. 4447. (a)

Trgovski pomočnik

verziran v špeceriji, galanteriji in manufakturah, deloma tudi v železnini, več slovensčine, srbohrvaščine, deloma tudi nemščine, že z nekoliko prakse, želi primerne zaposlenja. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4445. (a)

Vajenci

Vajenca

s primerno šolsko izobrazbo, starega do 16 let, sprejme takoj trgovina Junež, Podplat. (v)

Stanovanja

ODDAJO:

Opremljena soba

se odda gospodu s prvim majem. Poljanski nasip št. 10/II, desno stopnišče (Požar). (č)

Pohištvo

Spalnica

nova, 9 kosov, za 1600 Din naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4471. (š)

Glasba

Violino

dobro ohranjeno — pod ceno prodam. Poizve se pri Leopoldu Gorencu, Zg. Šiška 217. (l)

Vnajem

ISČEJO:

Skladišče v najem

Narodno gledališče v Ljubljani išče za shrambo svojih kulis veliko, prostorno in razmeroma visoko skladišče za takoj. Natančne ponudbe naj se stavijo na gledališko upravo.

Objave

Pozor!

Prosimo, da nam oni, ki nam lahko nudi točne podatke, če možno, naslov bivališča, o 2. nov. 1932 izginuli Mariji Jereb, stari 24 let, ki je bila v nosečem stanju, iste izroči proti nagradi. Jereb, Pobrežje pri Mariboru. o

Razno

Pozor!

Kateri vinogradnik ali vinski trgovec hoče razstaviti dobra vina za vselej in sokolski zlet? Dam v najem. Paviljon na dobri točki. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Paviljon vselejsem«.

Posestva

Posestvo

z gospodarskim poslopijem in trgovskimi lokali oddam v najem zaradi odsotnosti. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4475. (p)

Parceli

za Stadionom naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4442. (p)

Parcelo

ob Dunajski cesti prodam. — Naslov v upravi »Slovenca« št. 4446. (p)

Auto-motor

Automobili in motocikli svetovnih znamk, novi in malo rabljeni, naprodaj po najnižjih cenah. Avto-trgovka Žužek, Ljubljana, Tavčarjeva 11. (f)

Kupimo

Parni kotel

stojčec cevni kotel, približno 8 atm. pritiska in približno 16 m² kurilne površine — samo dobro ohranjen, kupimo. »Unio« družba, Maribor-Melje. k

Bukovo ogdje

kupi Uran Franc, Ljubljana — Sv. Petra cesta št. 24. (k)

Stare spomenike

s pokopališč kupim. Ponudbe na upravo »Slov.« pod zn. »Spomenik« št. 4061. (k)

Mikroskop

700—1000× povečave in moderne konstrukcije — kupim. Ponudbe: Alojzij Kanc, Mengeš. (k)

Prodamo

Jedilnico,

spalne divane, kuhinjo in razne komade pohištva radi selitve prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4413. (l)

Nogavice, rokavice

in pletenine Vam nudi veliki izbor najugodnejše in najceneje trdnjake Karl Prelog, Ljubljana, Židovska ulica in Stari trg. (l)

Zahvala

Vsem, ki ste ob bridki izgubi naše preljube mame

Jožefe Nardin

»nami sočuvstvovali in jo spremili k večnemu počitku, izrekamo tem potom našo iskreno zahvalo. Bog plačaj! Celje, dne 20. aprila 1933.

Zalujoči ostali.

Štiri tekmovalke — zmağa pa samo ena

Zena ne doseže uspeha v srčnih zadevah, če nima sveže, čiste in bele polti brez madežev in razširjenih znojnic. Dandanes si lahko vsaka žena v 3 dneh pridobi divno polt s pomočjo nove kreme Tokalon, bele barve, ki ni mastna. Ta nova krema Tokalon vsebuje preparirano smetano, olivno olje in dodatke, ki kožo osvežijo in obelijo. Krema prodre ta-

koj v kožo, umiri razdražene kožne žleze, zoži razširjene znojnice in odstrani zajedalce. Z uporabo kreme Tokalon postane mehka in bela tudi najtemnejša in najbolj raskava koža. Stroški so tako majhni, uspehi pa tako veliki, da ne bi smelo biti niti ene žene brez nove kreme Tokalon (bele barve). Poskusite to kremo sami še danes in kmalu boste opazili uspehe.

† Umrla je danes po dolgi in mukepolni bolezni, previdna s tolažili sv. vere, v 89. letu svoje starosti, gospa

Karolina Bozzini

roj. de Stabile-Sailnberg

Pogreb bo dne 22. t. m. ob 16 iz hiše žalosti Za gradom 11. V Ljubljani, dne 20. aprila 1933.

Ema Kovačič, hči. Lucijan Kovačič, zet. Fedor, Oskar in Leon, vnuki.

V globoki žalosti naznanjamo, da je naš srčnoljubljeni in dobri soprog, ozir. oče, stari oče, stric in tast, gospod

Peter Urbanc

gostilničar

v sredo, dne 19. t. m. po dolgi in mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v petek, dne 21. aprila ob pol 5 popoldne iz hiše žalosti, Tržaška cesta 9, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 20. aprila 1933.

Marija Urbanc, soproga; Peter, Franc, Janko, sinovi; Marija por. Matjašič, Anica por. Turk, Helenca, hčere; Tončka, Margaret, Mary, sinabe; Ferd. Matjašič, zet; Peter, Franci, Margaret, Mary, Bernis, Anica, Milanček, vnuk in vnukinja, ter ostalo sorodstvo.

Prišel je v Kano le za toliko, da je videl, da sem rešen, nakar se je brez odloga hotel vrniti iskat Hanka!

Nič ni omajalo njegovega sklepa in vse besede so bile zaman. Seveda pa tudi ne bi bilo prijetno prepričevati ga, da je njegov prijatelj bil mrtev.

»Ali bi se vi odpeljali, če bi vedeli, da blodi tod okoli vaš izgubljeni brat, tovariš?« je dejal. »Ne bi... Hank je dal svoje življenje za naju...«

Vse, kar sem mogel napraviti zanj, je bilo, da sem mu preskrbel vse, kar se je dalo dobiti v Kanu: dve dobri kameli, eno za ježo, drugo za prenašanje hrane, vode in streliša, majhen šator, za služabnika in vodnika pa nekega bivšega Hausa-vojaka, ki mi ga je priporočil tisti Anglež, po imenu Mordaunt, po poklicu državni uradnik.

Mordaunt je poučil vojaka, da bo šel s tem ameriškim »raziskovalcem« proti severu, da ga mora v vsem ubogati, da prejme pol svoje plače pred odhodom, drugo polovico pa in še poseben dodatek, ki bo zavisel od njegovega zaslužnja, prejme, ko se povrne s svojim gospodom v Kano ali ko bo častno razvezan svoje dolžnosti.

Zelo težko sem se poslovil od vrlega, junaškega, velikodušnega, malega Buddyja; čutil sem, da se ne bo nikoli več povrnil v Kano, razen s Hankom, česar pa ni bilo upati...

Z vlakom sem prispel do nekega kraja, katerega ime sem pozabil in Lawrence me je čakal na kolodvoru. Takoj, ko sem ga ugledal, sem spoznal v njegovem licu tistega tihega, precej nedostopnega moža, ki je bil dvakrat trikrat v Brandon Abbasu.

Mojo zgodbo je poslušal s precej večjim zanimanjem, kakor bi človek od njega pričakoval. Ko sem končal, je rekel:

»Rad bi le vedel, ako bi mogel biti kak roman bolj čudežen in nenaraven, kakor so tile vaši dogodiljaji!... In vi še vedno ne veste rešitve tej skrivnosti, ki obdaja »Blue Water«?«

»Ne,« sem odgovoril. »Vem samo to, da moj brat Mihael ni nikdar v življenju česa ukradel.«

»Kakopak,« je odvrnil, »seveda... In sedaj moram jaz nekaj povedati Vam. Vaš major de Beaujolais je bil službeno zaposlen v Zinderju, odkoder je šel na dopust skozi Kano, in v Kanu na kolodvorski ploščadi sem ga srečal; povedal mi je vso zgodbo o fortu Zinderneufu, kolikor je on vedel o njej, in seveda tudi o najdbi tistega »priznanja«, ki ga je napisal vaš brat... Peljal sem se potem v Brandon Abbas in povedal vso stvar lady Brandonovi, kakor mi je naročil, in bila je videti, ko da je stvar nič posebno ne zanimala.«

Sedaj sem se začudil jaz. Bilo je neverjetno, da sem sedel tam v naslonjaču pod afriškimi zvezdami, zunaj pred šotorom Lawrencea, ob whiskyju in sodi ter poslušal, kako je Lawrence pravil svojo zinderneufsko zgodbo v Brandon Abbasu!

Kar me je najbolj presunilo na njegovem pripovedovanju, je bilo, kako je teta Patricia sprejela njegovo neverjetno sporočilo: po vsem tem sodeč, si sploh ni želela, da bi dobila nazaj tisti dragulj...

Ko je Lawrence končal svojo zgodbo, mi je povedal še več raznih novic iz Brandon Abbasu.

Sir Hector Brandon je bil mrtev. Za kolero je žalostno in zapuščen končal v Kašmirju — njegovi služabniki so namreč takoj pobegnili, ko so spoznali njegovo bolezen.

Kaplana je zadela kap in je umrl. Klavdija se je omožila z enim najbogatejših mož v Angliji, ki je bil dovolj star, da bi bil njen ded.

Avgust, ki je bil vedno slab jezdec, je na lovu padel s konja, ki ga je nato vlekla za seboj, dokler ni izdihnil. Izabela je bila zdrava. Ne, ni se bila omožila. Kako dolgo je že, odkar je bil mr. Lawrence zadnjič čul o lady Brandonovi? Oh, ne dolgo, en mesec ali kaj. Sedaj je pisala bolj pogosto. Kazalo je, da po kaplanovi smrti ni imela nikogar, da bi se nanj obračala za nasvet...

Izabela je bila zdrava in ni bila poročena! Mar je čutila do mene še vse, kakor tisto jutro, ko se nisem maral posloviti od nje — tisto jutro, ki se mi je zdelo že tako davno za menoj, ko da sem ga preživel v nekem svojem prejšnjem življenju?

In teta Patricia je torej vedela! Vendar, kaj je povsem tem vedela? Samo, da je Mihael priznal, da je on edini vzel »Blue Water« in da je bil on sam vsega kriv. Ali je vedela resnico?...

Zadnji čas sem sebi počutil zelo slabega in slednjič me je sedaj napadla malarija v zvezi z grižo, ta dvojna bolezen, ki jo le malokdo prestane brez kakih posledic.

Ko bi bil Lawrenceov lasten sin, ne bi bil mogel bolj skrbeti zame, in tudi vladni zdravnik, po katerega je nemudoma poslal, se je zelo izkazal. Dolgo časa je trajalo moje zdravljenje, toda naposled je le prišel dan, ko sem prispel, sicer šeslab, v Lagos, na poti domov.

George Lawrence je potoval z menoj, zakaj prisegel si je bil, da me ne spusti izpred oči, preden me ne odda čilega in zdravega v Brandon Abbasu. Toda porodila se mi je misel, da ni bil tega storil zgolj radi mene, marveč, da bi prišel tja in videl teta Patriciajo!

In tako sem se nekega dne znašel na krovu parnika, dihal opojni morski zrak in zrl nazaj na zginjajočo obalo strašne Afrike, kjer sem moral pustiti dva najdražja človeka — svoja brata, in dva najboljša tovariša, Hanka in Buddyja...

»Ljudska knjižnica«: Iz založništva Jugoslovanske knjižarne v Ljubljani: Lovrenčič Pablin in Hissala, povest, broš. 28 Din, vez. 40 Din. — Pierre L'Ermitte: Deklica z odprtimi očmi, povest, broš. 30 Din, vez. 42 Din. — Kako sem ubila svojega otroka, povest, broš. 35 Din, vez. 45 Din. — Biggieri: Kitaleva papirja, povest, broš. 32 Din, vez. 42 Din. — Verne Jules: 20.000 milj pod morjem, povest, broš. 28 Din, vez. 40 Din.